

"Eesti Päevaleht" – eestluse häälekandja

EPL

Neljapäeval,
30. mail 2002

Nüüd on aids Eestis ka ametlikult olemas

Ometi on Eesti valitsus hakanud aidsi epideemiasse tõsiselt suhtuma. Peaminister Siim Kallas kirjutab Postimehes, et ta tahab püsitada "õhusa kaitsemüüri" aidsi vastu, nii et mitte keegi enam ei peaks nakatuma HIVi". Ta põhjendab oma artiklit sõnadega: "Ma kirjutan, sest probleem on palju tõsisem, kui inimesed on seda siiani ette kujutanud."

Kahjuks on see nii, et väikijate hulka on kuulunud ka Eesti valitsuses ja peaministri. Mõned ministrid on preskriptsioonid Rootsis kehtinud isegi ovesteelsed küsimustele aidsi kohta vastamast, kui neile on selle kohta küsimusi esitatud. Hiljem, omavalitsustes vestluses, on nad tunnistanud, et probleem ju ei ole veel täiesti olemas, sest nad ei ole veel täiesti narkomaanidega, kui venelastest narkomaanidega.

Eestis on praegu avastatud ligemale 2 500 HIV-irvise nakkatut inimest. Kui

haiguse levik Rootsis oli nii kaugele jõudnud, olid juba suured riiklikud programmid kaivitatud. Eestis on aidsi-vastase võitluse peamiseks tugipunktiks eraalgatuslik aidsikeskus, mille juhiks on Nelli Kalikova ja mis asub ühel Tallinna tagahoovis. Mõnda aastat finantseeritakse seda siiski peamiselt riigieelarvest.

Siim Kallas ennustab, et võib pühkeda uue haigustamise laine, kui praegu kõhe ei võeta haiguse levimise peatamiseks midagi ette. Ta lubab aidsi tähtsustamiskampaania läbiviimisele eraldada lisaraha, eesmärgiga jõuda eeskätt 14-18-aastaste noorteni.

Kuigi valitsuse initsiatiiv selles küsimuses hiljaks hilja, tuleb selle üle küsimusi rõõmu tunda. Võib rõõmu tunda veel selle üle, et Eesti ka sellel alal näib olevat taset endise idampeeriumi riikidest ees.

ÜLO IGNATS

AIDS-i ennetuskeskus ühes Kadrioru tagahoovis.

(Foto: Ülo Ignats)

Kontsert Eesti suursaatkonnas

Nadal aega enne Eurovisiooni lauluvõistlust Tallinnas toimus Eesti saatkonnas kontsert tänavuse Eesti esindaja Sahlene (Anna Sahlini artistnime) ja lauljate Maarja-Liis Ilusa ja Kõit Toome ülesastumistega. Viimased on esindanud Eestit

üle-euroopalisel lauluvõistlustel lauludega "Kaelakee haal", "Keelatud maa" ja "Mere lapsed", vastavalt 1996 a. Oslos, 1997 a. Dublinis ning 1998 a. Birminghamis.

Üritusele kutsuti Rootsi pressis esindajad, aga mitte

estis ajakirjanduse esindajaid, mispärast Eesti Päevaleht ei saa täpsemalt kirjutada sündmusest. Eesti Päevaleht on palunud saatkonnalt selgitust, miks ei soovitav eesti pressis kohale kutsuda ja loomade varsti saada vastuse vastutavalt ametnikult.

Keskerakondlased tülis ravimite üle

Tallinna linnapea Edgar Savisaar ja tema parteikaaslane tervishoiuminister Siiri Oviir on laanud tulli. Aprillis lausa Savisaar kiiremas korras Tallinnas jasta müügiele odavaid, peamiselt Vene päritoluga, ravimeid.

Nuud aga teatab tervishoiuminister, et kõik ravimipoliitilised otsused tuleb teha võrdse kohtlemise printsiipi silmas pidades.

Sõetõttu ei saa lubada spetsiaalseid lahendusi ainult Tallinna jaoks.

Ministeerium teates ka, et kontrollimata kvaliteediga odava koopiaraavimi riiki lubamine võib viia kvaliteetsete ravimite kadumisele turult, mis ei ole Eesti patsientide huvides.

Balti Assamblee kutsub aktiivsemale koostööle

Balti Assamblee, kuhu kuuluvad Balti parlamentide esindajad, tahab kutsuda Kaliningradi aktiivsemale koostööle Baltikumiga. Samas kut-

sub Balti Assamblee Põhja-maid tegema aktiivsemat koostööd Balti riikidega, arvestades Balti riikide peatse integreerimisega Euroopa Liitu.

Suursaadik Itaalias on Jüri Seilenthall

President Rützel nimetas J. Seilenthalli Eesti suursaadikuks Itaalias ja kutsus tagasi Jaak Joeriüdi. Tagasi tagasi ka Tiit Naber, kes oli suursaadik Aserbaidžanis, Gruusias, Moldovas ja Ukrainas.

Majandusminister Liina Tõnisson...

(Algus lk. 1)

- Ei, energiaturg on juba praegu 10 protsendi ulatuses avatud. Tähendab neile tarbijatele, kes tarivad rohkem kui 40 MjW. Energiaturg avaneb 35 protsendi ulatuses aastal 2008. Veel mitte kokkulepitud ajal avaneb Eesti energiaturg 100 protsendi ulatuses. Aga tänapäeval pole Eesti energiaturg avamisel veel mingit tähtsust, sest ta avaneb ainult Venemaa poole. See ongi Eesti energiaturu suurim probleem.

- Eesti on huvitatud sellest, et soomlased ehitaksid kaabli Soome lahe põhja. Soomlased tahavad seda meiega koos teha, meie olemasoleva põhitähtsusest nõus, aga laheme viie aasta jooksul rahastame meie oma elektrijaamade renoveerimist.

Kui vaatada Euroopa Arengupanga viimast raportit, siis torkab Eesti silma oma kõrgete energiahindade poolest. Kas siis energiaturu aeglane avanemine tähendab, et Eesti energiaturg jäävaks kõrgeks?

- Polekiviennergia on kalalis energia. Praegu võtame siiski vastu seadused, mis peaksid andma alternatiiv-energiatele suuremad võimalused turule tulla.

- Elektriijaamade renoveerimine peab vahendama asendustase kohtumisele kuld-energiaga. Praegusest, aga ka muuta tootmise efektiivsuseks. See annab lootust, et saame jätta energiahinna samale tasemele.

- Sõltumatu regulatoor mõjutab juba praegu energiahinda, kuigi meil on siiski monopoliseeritud. Polekivile olemas Euroopa Liidist tootmises anna loogset positsiooni nagu Euroopas on pruunsool. See tähendab just üleminekuperioodi energiaturu avamisel. Me ei näe siin erilisi probleeme.

Eestis on tekkinud tüli Eesti Raudtee dividendi jagamise üle. Kuidas see tüli võiks laheneda?

- Raske öelda. Baltic Rail Service BRS ostis ju ära 66 protsenti aktsiaid ja vastavalt ostu-müügi lepingule tuli esimesed dividendid välja maksta aastal 2003. Nuud soovib peoanank dividendi välja maksta tina. Lisaks eelmise aasta dividendidele soovib ta välja maksta ka raha eelmise aastase väljavõtmata kasumi arvelt.

- Ni muutub firma suhteliselt tühaks rahaliselt vahenditest. Seepärast olen ma asunud seda talistama. Firma tühjendamine, kujuvuse eelmise aasta kasum saarvutit raamidudamislike kirjete ümberistmiste teel ja muus reaalse majandusteguse efektiivseerimise tulemusel, teeb selle firma võimekuse turul kaheldavaks. Firma on juba alakapitaliseeritud.

LIINA TÕNISSON

- Me olemasolevat finmaale, et otsus on olemasolevate Eesti seadustega vastutusse, sest seadus näeb ette, et majandusaranne kinnitatakse konsensusel alusel ja selle alla kuulub ka kasumi jagus. Kui firma ei soovi asja üuesti läbi arutada, läheb asi kohtusse, kus siis tehakse otsus.

Kuidas Keskerakonna üldine koostöö Reformierakonnaga laabub? Kas on juba tunda, et olete ühtne meeskond ja võite ka koos jätkata pärast järgmisi valimisi? Või kas erinevad hoiakud maksustamisküsimustes teevad selle koostöö võimatuks?

- See on tihti esitatav küsimus. Eesti ühiskond ootas pikisilmi, et nüüd tuli ja vesi lahevad kokku parempoolse ja vasakpoolse erakonna näol. Mina olen ühe poliitilise kogemuse võtta riskim. Kui sa enne koalitsiooniavaldust teemist lepid täpselt kokku, kuidas sa tegutsed, siis sujub kõik.

- Meie koalitsioonilepe on väga täpne, kujuvuse maksustamisküsimuses poleks olnud võimalik 14 kuul jooksul midagi ära teha, kui Keskerakond oleks jäänud oma seisukoha juurde, et maksustamissüsteem tuleb muuta. Seepärast kuulutasime neis küsimustes välja moratoriumi.

Agat järgmise mandaat-perioodi jooksul on ju siiski võimalik jõuda maksustamissüsteemi muuta. Kas te aga siis suudate Reformierakonnaga selles küsimuses kokku leppida?

- Kõik on võimalik. Poliitikas peab kokkuleppeid tegema. Mina ei taha valistada võimalust, et suudame ka järgmise nelja aasta peale kokku leppida, kuigi maksustamissüsteem on siis kindlasti kõige suurem kivi teel peal.

Eestis arutatakse praegu Euroopa Liiduga liitumisele hädavajalikku seadusanduse hilinemisest,

isegi nii raskest hilinemisest, et on vajalik suvel parlament kokku kutsuda erakorralistele istungitele. Kuidas selle asjaga tegelikult lood on?

- Alles eel võitsime parlamentis vastu veel kuus seadust, peamiselt minu hädasulal, mis siiski on väga palju. Seadustega peaksime toime tulema.

Räägitakse kiirrongist läbi Eesti, mida võiks ehitada Euroopa Liidu toetusel. Kui kaugele see projekt on jõudnud?

- Eestis tehtakse selle trassi võimaliku kohta uurin-gutega. Teatavasti Eestis on palju sõda ja rabasid, et on raske leida head trassi. Siin-teegiselt on Eesti valmis kiirrongitrassi ehitamiseks, aga see ei saa toimuda ei täna ega homme, sest enne peavad riigid, kes soovivad seda ehitada, kooku leppima, kuidas seda ehitada ja kuidas seda finantseerida. Eesti toetab seda ideed kahe käiega.

Liina Tõnissoniga kohtus
ÜLO IGNATS

Tallinna Börs

- 1,12%

Talse indeks

17. mail: 186,39

24. mail: 184,31

FOREXI reisivalauna
müügid Stockholmis
24. mail 2002
100 SEK = 167,25 EKK

EESTI PÄVALEHT

EESTINSKA DAGBLADET

Vastutav väljaandja ja

peatoimetaja:

Ülo Ignats

08-50-48-42

Toimetuse:

Katrin Käärk, Pille Rihk

ja Kristel Rosenfeldt

08-411 62 72

Tellimised ja kuulutused:

Rein Liiv

08-21 84 46

Postiaadress:

Eesti Päevaleht, Box 477,

101 29 STOCKHOLM

Telefaks: 08-411 14 42

Toimetuse asukoht:

Stockholmi Eesti Maja,

Wallingatan 34, 2 treppi

e-post: epl@chello.se

Ilmub kord nädalas,

neljapäeviti.

TELLIMISHINNAD

2002. aastal:

Rootsis

1 aasta kr 635,-

4 kuud kr 295,-

1 kuul kr 150,-

Põhjalas ja Eestis

1 aasta kr 625,-

6 kuud kr 315,-

Majal

1 aasta kr 1025,-

6 kuud kr 650,-

*** Andressi muudatustest, tellimise alustamisest või lõpetamisest palume meile teatada 14 päeva ette ***

Lehe tellimise postirogi

2002. aastal

Lehtajalustel 600 veergim

Arvutustel 900 veergim

Kuulutustele lisandub käibemaks 20%

Kuulutuste postirogi 60 000 000

Väljaandja

EESTI PÄVALEHT PÕHJALAS AR

Trakaja Eakõhna-Kurten

TS

TS-Kontrollikod

ISSN-1090-6283

Toimetust ei vastuta

lehele saadetud tellimata

materjalile ees.

Mõttevahetus:

Valimisliidud põhiseaduse valgusel

Seadusemuudatus, mille alusel kohalikel valimistel saavad osaleda ainult erakondade nimekirjad ja üksikandidaadid, on kulumatavaks teinud teoreetiliselt ohtlikele valimistele reaalselt ohtlikele valimistele. Erakondade kaheldes rahastamiseks, ametnikkonna politiseerimine ja sellega kaasnevad ohud. Nimetatud suhtes ei saa ma õiguskantslerina jätta üksikõikeks.

Käibefraas

Politikute kõnepruugis on kujunenud heaks kombeks õigustada tegemisi ja tegema-tajamisi sõnaparajaga "politiilise vastustuse". Sellel raaki-des kangastub mulle aga es-malt pilt rahakotte parteika-sse kandvatest poliitikutest. Meediakira parteile regulaarselt 999-krooniseid raha-anneetusi teinud poliitilise vastustuse kandjate ümber vai-bus kiresti. Seda, et erakonna rahastamisega seotud skandaalidele pole antud õiguslikku hinnangut, saab seita-da poliitilise tahte, mitte aga seaduste puudumise.

Kummastav on kuulata seaduse vastu võtnud poliiti-kuute arutlustel sellest, et nende endi vastu võetud seadus pole üheselt arusaadav. Selle as-meel, et näidata üles poliitilist vastustust, suunati vald-us ametike aruteluks, mitu korda peavas tohib sularahas sissemaksete teha.

Politiiline vastustus on muutunud käibefraasiks, mil-

lega õigustatakse ka valimis-liitude keelustamist kohalikel valimistel.

Oht demokraatialle

Pragueus kontekstis näen poliitilise vastustuse afiseeri-mises hoopis ohtu demokraa-tiale.

Muudatus, mis annab kandideerimisõiguse ainult erakondade nimekirjadele ja üksikandidaatidele, soovisid seadusandjad suurendada ko-halikul tasandil poliitilist vastustust ja edendada demo-kraatlikke printsipte. Vaid erakonnad olvad need insti-tutsioonid, mis võimaldavad rahval selget poliitilist valikut teha. Kui erakonna tegevus ei vasta valijate soovidele, on võimalik anda hää teiste era-kondade poolt.

Kohalike valimiste erakon-nastamine takistab kodan-kuühiskonna arengut, vähesed valikud, võrdsed võimalused. Demokraatia toimib ka muu-del viisidel peale valimiste. Poliitiline vastustus pole demo-

kraatia ainus element. Demo-kraatia tähendab ka igatse võimalust ühiskondlikus elus kaasa lüüa väljaspool era-kondi ja valimistevahelisel ajal.

Eelkõige piirab seaduse-muudatus passiivset vali-misõigust – õigust saada vali-tud kohaliku omavalitsuse esinduskohtu. Võrdsuse printsiibi lähtudes peaks kõikidel kandidaatidel olema võrdsed võimalused kandideerida.

Inimese, kes poliitiliste veendumuste tõttu ei soovi kandideerida erakondade ni-mekirjas või keda erakonnad ei ole nõus oma nimekirja võtta, koheldakse praeguse seaduse puhul ebavõrdselt, sest ainsa võimalusena üksik-kandidaatidena üles astuda on nende valitaks osutumise võimalused väiksemad.

Olukord, kus veendumuste salitamine ning erakonna ni-mekirjas kandideerimine on valistatud, võib kaasa tuua selle, et aktiivsed kohalikul inimesed jäävad kõrval poliiti-lise ühe küpandamisest.

Puue tagajärjed erakondade kaudu suurem poliitiline vastustus ja kandideerimisvõ-maluste kitsendamine piirab seega kohaliku kogukonna

võimalusi otsustada iseseis-vaile oma elu puudutavaid kü-simusi.

Ei ole sugugi kindel, kas kohalike omavalitsuste vali-miste erakonnastamine tooks kaasa oluliselt suuremat poliitilist vastustust – pidades sil-mas reaalselt sõtsiaalset olu-korda Eestis, kohalike omava-litsuste ja riigi sidemelt, ole-masolevaid erakondi ja aja-olu, et parteide nimekirjades võivad endiselt kandideerida parteilise kuuluvusega isikud, kelle üle erakondadel ei tar-vitse olla kontrolli.

Demokraatia nõuab ka rah-va võimalust kodanikuühen-duste abil ühiskondlikus elus kaasa lüüa. Demokraatia tä-hendab võimalikult erinevate huvide esindatust kohalikul tasemel. Teelise vastustusega tootavate kohalike omavaali-tsusutuste olemasolu saab tagada kodanikele lähedal seisa juhtimise.

Eestis on kohalikul oma-valitsust praegu üsna vähe parteistunud. 247 omavalitsus-est 1206 kandidaati 1999. aasta kohalikel valimistel ainult valimisliidud ja ei üht-tegi parteinimekirja. Kohalike omavalitsuste puhul ei pruugi tehti olla tegemist niivõrd ideoloogiliste – kiistustega, vaid pigem konkreetsemate kohaliku elu probleemide la-hendamisega.

Kohatu on võrdlus Riigi-kogu valimisega, kus valimis-liidud on keelustatud. Koha-likul tasandil on tegemist kon-kreetsete kohaliku elu küsi-mustega, mille puhul pole maailmavaatelise aluse olnuine aga sageli ka tuvastatav. Ülerrigiliste valimiste puhul esitatakse valijatele maailma-vaatset lahtvud terviklikud programmid, tähtsatud küsi-mused puudutavad kogu riiki.

Seega parsh kohalike vali-miste erakonnastamine kodanikuühiskonna arengut, vähe-sed valikud, võrdsed võima-lusi ja kohalike omavalitsuste isootustamise võimalusi.

Kahetsusväärne on sellise olulise muudatuse sissevi-mine vaid mõned kuud enne järgmisi kohalikke valimisi. Tegu on siiski poliitilise otsus-tamise süsteemi ümberkujun-damisega. Otsuse tegemine nii kiirelt, kiirustades ja ilma laia konsensusi saavutamata viitab võimalikult olevate era-kondade korruptad hviile ja omakasu eesmärgile. Olukord oleks teine, kui seadus oleks jõustunud kaugemas tulevi-kus.

Seadus valimisvankri ees

Praeguse seaduse püsides otsustasid meid järgmistel kuu-del üks kohalikul kiirparteita-mised, mis peaksid andma varem parteisse mitte kuulu-

nud poliitikutele võimaluse oma tegevust ka sügisele kohalike valimiste järele jat-kata. Nagu seadusandjad ise väljendades, sõnaksid parteid üksteise võitu ruhmisi ja teiste väikevaldade elanikke värbama.

Võib prognoosida, et era-konna valimisel esitatakse viimul olevat erakonda. Sest ni on võimalused riigikassast kohaliku elu edendamiseks abi saada paremad. Näitena sobib siia Pärnu maavanema avaldus oma valimistest astuda ühte koalitsioonipar-teidest, kui see peaks aitama kaasa maakonna haigla ehitamisele.

Seadusemuudatus, mille-ga keelustati valimisliidud, õhustab poliitilise vastustuse tugevdamise siid al põhisea-duslikele väärtustele. Poliitilise vastustuse tagamine pole pro-portsionaalse valimisüsteemi raames ja kohalikul tasandil teiste demokraatiapõhimõtete kõrval eriliselt kaalu omav põhimõte.

Kohaliku tasandi demo-kraatia seisukohalt on olulisi väärtusi, mis poliitilise vastu-tuse ületähtsustamise tõttu võivad kahjustatud saada. Sellest on tingitud ka minu et-tepanek Riigikogule via sea-dus kooskõla põhiseadusega.

ALLAR JÕKS
Õiguskantsler

Alfred Otsa fond jagas uusi stipendiume 2 miljoni EEKi suuruses

Chalmersi tehnikakooli juures asuv Alfred Otsa nimeline stipendiumi fond määras 20. mail stipendiume kümnele Tallinna tehnikakooli värskele insenerile edasi õppimiseks Chalmersi tehnikakoolis.

Tänavune stipendiumide kogusumma on ligemalt 2 milj EEK. Möödunud kevadel jagas fond stipendiume 1 milj EEK ulatuses. Need stipendiumid on suurimad, mis on laekunud välismaalt eesti noorte akadeemilise edasiõppimise toetamiseks.

Seekordsed stipendiumid on kõik määratud toetajale, kes on alates sügusest vastu võetud edasi õppima Chalmersi tehnikakooli rahvusvahelise Master-programmide sarjas. See sari on olnud käigus üle kümne aasta, ja sealt on saanud diplomi juba ligi kümme üliõpilast Eestist, neist viis Otsa stipendiumi toetusel. Programmi kestrus on kolm semestrit, ja diplom on võrdväärne rootsi ci.ving, ja anglo-ameerika Masteri diplomitega.

Tänavused stipendiaadid on (programmi nimi sulgu-des):

Relo Ligi (Applied Environmental Measurement Techniques), Juri Naumov (Applied Environmental Measurement Techniques), Henrik Voll (Applied Environmental Measurement Techniques), Alar Altermann (Management of Production), Meelik Gornoi (Management of Production), André Karpishchenko (Management of Production), Eduard Kuusmik (Digital Communication Systems and

Technology), Risto Solman (Dependable Computer Systems), Riho Puusepp (Automotive Engineering), Erki Suur-jaak (Complex Adaptive Systems).

Stipendiumide suurus on 7 700 SEK kuus, viis kuud se-mestris ja kolm semestrit pro-grammis. Iga stipendiaat saab sellega kokku 115 500 SEK ehk ligi 200 000 EEK. Stipendiumid makstakse välja osade kaupa kaks korda semestris.

Kuna Otsa fond on ülds-ele senini vähe tuntud, võiks fondi tutvustada kahe esimese paragrahvi haldava siht-asutuse põhikirjast:

"§1 Alfred Otsa nimeline stipendiumfond on loodud donatsioonist, suuruses SEK 3 162 330, mis dipl.ins. (ci.ving) Alfred Otsa testamendi määras Chalmersi tehnikakoolile (Chalmers tekniska högskola - CTH). Alfred Otsa kaitses diplomit elektrotehnika alal CTH juures aastal 1957. Ta suri õnnelt oma kodu läheduses Floridas 15. septembril 1992. a.

parandades orkaanjärgselt kahjustust. Alfred Otsa sündis 21. mail 1918. a. Saaremaal, Eestis, saabus põgenikuna Rootsi teise maailmasõja ajal (1944. a.), emigreerus Ühendriikidesse 1957. a. ja tegutses seal edukalt elektromehaanika spetsialistina maailma-rumi- ja teletööstustes kuni pensionile minekuni.

§2 Fond on donatori soovil loodud selleks, et võimaldada Eestis elavali Eesti kodanikel õpinguid Chalmersi tehnikakooli juures diplomianseri, arhitekti või kõrgema teadusliku kraadi saamiseks."

Fondi tekkeloost tuleks esile tuua ka Chalmersi endise eesti soost rektori, Sven Olvingu, suurt tähtsust. Alfred Ots ja Sven Olving said Chalmersis õpingute ajal hea-

deks sõpradeks (mõlemad õp-pisid elektrotehnikat), kelle vahel püsi kirjavahetus kuni Alfred Otsa õnnetu surmani. Ots ei olnud kordagi ametli-ku testamendi kuulii oli tema aga ka kirjavahetuses Olvinguga toonitud oma soo-vi võimaldada oma noortele kaasmalastele taasiesievu-mas Eestis tulla õppima tema Alma Materi juurde, mis oli temale endale andnud nii tu-geva põhja edukaks elutööks.

Selle kirjavahetuse alusel õnnestus Olvingul kohaliku advokaadi abiga üles otsida mitmesse kohta paigutatud summasid ja nendest moodustada fondi põhikapitali.

Otsa fond ei ole ainus seos Chalmersi tehnikakooli ja eestlaste vahel. Peale suurt põgenemist Eestist on Chalmersis õppinud suur arv eest-lasi. Inseneri või arhitekti diplomi on saavutanud kuni tänaseni ligi veerandik eestlast. Doktorit kraadi on aastate jooksul saavutanud üle tosinat eestlast, ja profes-soritena on tegeletanud neli eestlast: kolm juba Eestis sündinud, Sven Olving, Enno Abel ja Mart Mägi (kes kõik kuuluvad Otsa fondi juha-tusele, on juba jõudnud emeritprofessori seisundisse. Nõu Göteborgi Eesti Kooli viistlane, Peter Andrekson, on Chalmersist eesti rannanud tookohale Ühendriikides.

MART MÄGI – TTÜ audoktor, Otsa fondi juhatuse esimees

MART MÄGI – TTÜ audoktor, Chalmersi mehaanikaprofessor.

Faktid Otsa fondist

- Stipendiumid on mõeldud Eestis elavate Eesti kodanikele õpinguteks Chalmersi Tehnikakoolis, Göteborgis, Rootsis.
- Fond on loodud kaadunud Chalmersi viistlase, Alfred Otsa, pärandustombust
- Fondil on eesmärgid võimalik aastast välja jagada stipendiume SEK 1 000 000
- Stipendiumi taotlejad peavad ise organiseerima endale õppimisvõimalusi Chalmersi Tehnikakooli juures. Seda kohustust ei suuda fondi juhatus oma peale võtta.
- Fond teeb õpinguid neis piirides, mida Rootsi makstussuudesse lubab maksuvabalt üliõpilastele maksta Hetkel on see SEK 7 700 kuus.
- Ühe semestri (poolaasta) jooksul maksab fond stipendiume viie kuue eest.
- Stipendiumi taotlusi tuleb esitada fondi juhatusele inglise või rootsi keeles, saates neid fondi esimehe aadressil:
- Prof. em. Mart Mägi, Chalmersi tehniska högskola, SE 412 82 Göteborg
- Stipendiumi taotlemiseks ei ole fondi poolt ametliku blanketti. Araladust võib teha vahel vormis või TTÜ (Tallinna Tehnikakooli) standardblanketiga.
- Fond on senini toetanud järgmisi õpinguid: Inglise-keelseid rahvusvahelisi "Master Programs", a 3 semestrit; Diplomi töö a 1 semestrit; Rootsi teadusliku kraadi, tekn.lic, ettevalmistus a 4 semestrit; Nend variante soovib fondi juhatus ka eespidiseks!

Tallinna Lastehaigla Toetusfond

Tervise 28
134 19 Tallinn
Eesti

telefon: 372 697 41 31
faks: 372 697 41 43
E-post: toetusfond@lastehaigla.ee

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi pangar-
Hansapangas (S.W.I.F.T. code: HABA EE-
2X) arvenumber a/a 221001137609 või Nordea
pangas (S.W.I.F.T. code: NORDEF22) arvenumber a/a 17265265.

• **Vastukarva**

(Fotod: Gustav Ilves)

(Fotod: Gustav Ilves)

Тиммексари

8. juunil esietenduv koidikuteater saab alguse Tallinnas muuseumi uelst Vargamäel, seal suundutakse hobu-eoekiti ja giididega Ariste soosarele. Matk soomaasti-ku kulmineerub soome-ugri folkloori tugineva etenduse "Põderinai" ja lõpeb jälle Vargamäe taluüel ühise hommikuigega.

pu lavastatava "Põderinai" peateema on naise elu täht- sündmused: sund, abielu emaks saamine ja surm. Idu- sete parimustega püüdnud lo- tegelased on kolm neitsit, kelle ksojaunistusi satub peal- kuulama pöel. Lavastuse ku- jundab Ene-Liis Semper mangivad Ingrid Vaher, Kerst

...Tombak ja Eva Püssa.

Eestlane Teet Kask lavastas Eurovisiooni võistluse vaheaja etenduse

Omaaegne edasipüüdlik reatantsija Stockholm Kuningliku Operis, kauaaegne solist Norra Rahvusooperis ja lavastaja/solist "Estonias" Teet Kask

Kuigi Teedul olid kibekiired proovid püüdes saia teemaga jutule ühel suvekuumal mail laupäeval kohvik "Gnomis" Raekoja platsi läheduses. Kuulen, et Teet nüüd on kahe lapse isa – kodus Osoles ema Eli Ploompuu hoole all on kaheastane poeg Eugen ja piisavalt Eioiste. Nii nagu Stockholmis, nii töötab Eli Osoleski operi kostüümi-ateljees.

Pajatas Eurovisiooni televisiooni saate lavastusest, märgib Teet, et "see oli mulle üllatav pekkumine".

Küsisin korraldajalt, et kas nad on kindlad, et ikka tõesti mina olen see sobiv inimene. Nemat vastasid, et tahavad seekord midagi hoopis teistmoodi saada. Suis mõlesin, et kuna huvitava kujundusega lava oli juba planeeritud, oli lavastamine mulle tõeline väljakutse. Kaheksa tantsuminitut 300-le mõljonile inimesele see on juba midagi! Teose pealkirjaks soovisin "Ülestistund", aga pole kindel, et sellega nõustutakse. Jäma niais tötus tantsijate valik võistluse korras. Kokku tuli neid üle saja koolitatud tantsijat Viljandist, Valgast, Tartust, Tallinnast. Nõue oli hea tantsu väljaõpe, lavaline isiksus, ilusad ilmekad liimad la hlvõbõeteks jne. Ka "Estonias" ja "Vanemuises" tuli nimekad võistlejaid.

Ja kui palju sa välja valisid?

Valisin välja kuskumend viis hea koolitusega tantsijast. Tegelikult on nad kõik staarid.

TEET õukondlasena Stockholmis operi balletis "Bajader" aastal 1990.

LAVASTAJANA Tallinnas kevadel 2002. (Fotod: K. Saarsen)

Kasutan oma koreograafias nu klassikat kui rahvatantsu sügemend, kuid mitte kedagi varvaskingadei. Oma parased kostüümid on kavandatud noore moekunstniku Aldo Järvasoo poolt, olen teemaga ennemgi koos töötanud. Tema kostüümid on puhtajoonelised, väga mõjuvad. Saku Suurhallis on meil kolm peaproovi, kaks nendest pealtvaatatega. Kõik on mulle väga põnev. Kolmas peaproov on samal päeval kui võistlus, 25. mail.

Nagu televisioonis võistmeks kogeda on lavakujunduskunstnik Iiri Hermelini ja kahe kaaslase poolt valjatootatud euerolava liikuvatest purjdest fooni ja lookeevast catwalkist kolmetasandilisel esimesipinnal. Ülevaati vastatuna näib see catwalk

sai austava ülesande lavastada Eurovisiooni lauluvõistluse vaheaja kaheksa-minutilise etenduse "Interval Act'it".

–Parast Stockholmist hooaega hakkasin otsima uut töökohata ja uusi väljakutseid. Norra Rahvusooper tundus huvitav ja mitmekülgne. Alustasin seal 1990. aasta sügisel. Lepingut – pikendati seal kogu aeg ja uusi rolle tuli juurde.

Oli üs kohtuda ja koos töötada kuulsustega nagu Glen Tetley ja see pani mulle nagu "tiivad selga". Teise kuulsu koreograafi Jiri Kivlyan kaest sain huvitava peaosu Lillehammeri 1994. aasta talihulimapaadi kultuuritustuste raames etendatud täisajaga balletis neurootilisest norra kunstnikust Edvard Munchist (1859-1944). Tema kohutav maaling "Karje" on ju maailmakuluis.

Olen tantsinud ka teenrit Jenni Birgit Cullbergi "Preili Julie"le. Huvitav osa oli minul Oidipusena Glen Tetley "Sifinksis". Selles oli kolm osa. Sifinks, Oidipus ja Anubis (haauakambri valvur – shakaali pe ja inimese kehaga egiptuse jumal). See oli minuile tõeline verstaapost.

Lavastama hakkasin 1996. Meil oli nimeguine "Workshop", kus balleti noored liikmed said võimaluse lavastada. Head kolleegid nagu tükasid mind tagant.

–Parast Stockholmist hooaega hakkasin otsima uut töökohata ja uusi väljakutseid. Norra Rahvusooper tundus huvitav ja mitmekülgne. Alustasin seal 1990. aasta sügisel. Lepingut – pikendati seal kogu aeg ja uusi rolle tuli juurde.

Oli üs kohtuda ja koos töötada kuulsustega nagu Glen Tetley ja see pani mulle nagu "tiivad selga". Teise kuulsu koreograafi Jiri Kivlyan kaest sain huvitava peaosu Lillehammeri 1994. aasta talihulimapaadi kultuuritustuste raames etendatud täisajaga balletis neurootilisest norra kunstnikust Edvard Munchist (1859-1944). Tema kohutav maaling "Karje" on ju maailmakuluis.

Olen tantsinud ka teenrit Jenni Birgit Cullbergi "Preili Julie"le. Huvitav osa oli minul Oidipusena Glen Tetley "Sifinksis". Selles oli kolm osa. Sifinks, Oidipus ja Anubis (haauakambri valvur – shakaali pe ja inimese kehaga egiptuse jumal). See oli minuile tõeline verstaapost.

Lavastama hakkasin 1996. Meil oli nimeguine "Workshop", kus balleti noored liikmed said võimaluse lavastada. Head kolleegid nagu tükasid mind tagant.

Millal sa siis "Estonias" tagasi tulid?

Mul oli ballettmeister Mai Murdmaaga hea kontakt. Aastal 1997 kutsuti mind uhele galaetendusele Olin teinud lühiballetti "Time to..." (Aeg, midagi teha...). Esialgu pebatasin hirmast, et tulla eesti publiku ette kui tantsija ja koreograaf. Aastal 1999 sai teoks teine lühiballetti "Ursula X", mis laski mulle õnneks. Käisin sellega ka Pariisis rahvusvahelisel noorte lavastajate võistlusel. Koos oli seal üle 40 koreograafi, neist nendest laskis finaali. Nende hulgas ka mina. "Estonia" trupiga olin teist korda Pariisis aastal 2000. Käisime ka Norras ja Saksamaal Hannoveris.

Lavastaja ülesandeks Eurovisiooni lauluvõistlusel ei nal Teet Kask mitte eriti pabinas olevat. Paevad on küll pingelised, aga tuju ikka hea. See, keda Tallinnas kohtasin 12 aastat hiljem oli ikka toomasa sõbralik om kaatumusele andunud, nüüd kaks väikelapse isa.

Vestles
KARIN SAARSEN

Kuidas sa sattusid Oslo Rahvusooperisse?

Eesti teatrisuvi on alati kuum

Avaldame veel kord teatrituhvilistele Eesti teatrite suveetenduste kava.

1. autor ja lavastuse nimi
2. lavastaja
3. kus näidatakse
4. millal

Rahvusooper Estonia

1. Olav Ehala "Nukitsamees"
2. Neeme Kuningas
3. Pärnu teater Endla
4. 11. ja 12. juunil
1. Operetirevüü "Vahuvein ja paprika"
2. Neeme Kuningas ja Monika Wiesler (Austria)
3. Pärnu teater Endla
4. 15. juunil

Eesti Draamateater

1. Andrus Kivirähki "Eesti matus"
2. Prit Pedajas
3. Eesti Draamateatri suur saal
4. 8.-29. juunini, kokku 14 etendust

1. August Strindbergi "Surmatants"
2. Mikko Mikiver
3. Sagadi mõis
4. 20.-22. ja 26.-29. juunini, seitse etendust

1. Brian Frieli "Aristokraadi"
2. Prit Pedajas
3. Keila-Joa mõisahäärber
4. 15. maist 24. juunini

1. August Kitzbergi "Kosjasõit"
2. Ingo Normet
3. Kaksikümmend Eesti maakultuurimaja
4. Esietendus 6. juulil

Tallinna Linnateater

1. Alexandre Dumas/Elmo Nüganeni "Musketarid – kaksikümmend aastat hiljem"
2. Elmo Nüganen
3. Linnateatri lavaauk
4. 30. maist 18. juunini, ka augustis

Endla

1. Teuvo Pakkala "Parvepoidid"
2. Raivo Trass
4. Paikuse-Reu vabaõhulava, Pärnust 6 km
5. 11.-15., 16., 17., 19., 20., 21. juulil

Nukuteater

1. Eno Raud "Nakestrallid"
2. Ivo Eensalu
4. Igal pool
5. Esietendus 10. augustil

Rakvere teater

1. Soome-ugri folklooril põhinev "Soteteater"
2. Anne Turpuru

4. Algab kelli 4 hommikul Albu vallas Vargamäel, edasi suundatakse koos giididega Araste soosaarele, pärast etendust retk tagasi Vargamäele piknikule
5. Etendused juunis ja juulis

1. Anton Hansen-Tammsaare "Korjaja peremees"
2. Raivo Trass
4. Vargamäe kigepiats (Tammsaare muuseum, Albu vald)
5. 30. juunil

1. Harold Pinteri "Majahoidjad"
2. Mati Unt
4. Rakvere, Pikk tänav 32
5. Juunis

Vanalinnastudio

1. Toomas Kalli "Paikesekontsert"
2. Roman Baskin
4. Kolga mõis (50 km Tallinnast)
5. Alates 12. juunist

Vanemuine

1. Sir Andrew Lloyd Webberi "Evita"
2. Tiit Ojasoo
4. Tartu Raekoja plats
5. 8., 9., 11., 12., 13., 15., 16., 18., 19. juunil

Teoteater

1. Alonso Alegria "Niagara"
2. Jaan Urvet
4. Tallinna Botaanikaia küün
5. Esietendus 22. mail

Ugala

1. Mark Ravenhilli "Shopping & Fucking"
2. Ingomar Viimar
4. Kirsimäe aiti Viljandi lossimägedes
5. 13., 14., 15., 20., 21., 22. juunil, 26., 27., 28. juulil ja 16., 17., 24., 25., 30., 31. augustil
1. Fr. R. Kreutzwald "Wagga Jenowewa ajalik eloaeg"
2. Kaarel Kilvet
4. Mangutek Ugala ees platsil 31. mail, 14., 15., 16., 20., 21., 22. juunil, 25.-28. juunil ja 16., 17., 24., 25., 31. augustil

1. William Shakespeare'i "Torksa taltsutus"
2. Kalju Komisarrov
4. Eesti paljudes paikades
5. Juunis ja augustis

1. Jaan Krossi "Mardileib"
2. Taago Tübin
4. Eesti eri paigus
5. Juunis ja augustis

NB! Ära jääb Eesti Draamateatri ja Vene Draamateatri ühislavastus "Romeo ja Dzhuletti" näitleja haigestumise tõttu. Loodetavasti lavastatakse see järgmisel suvel.

Nukuteatrite festival jagas auhinda

Tallinna Nukuteatris toimus mail keskel kolmepäevane rahvusvaheline nukuteatrite festival "Noor sajand".

Laste zhürii hindas parimaks lavastuseks Kaunase Nukuteatri "Imeline tsirkuse" ja Taani trupi Batida tänavateatritenduse "Üvertüür", mille muusikalise kujunduse hindasid lapsed parimaks.

Lapsed eelistasid sageli väheste sõnadega vaatamängulisi lavastusi ning nende

hulka kuuluisidki "Imeline tsirkus" ja "Üvertüür". Parima suure rolli tiitli said lastel "Potudani" noor trupi Peterburi Teatriakadeemiast ja teise koha fngrid Isotamm (kaunitar Eesti Riikliku Nukuteatri "Tulipunases lillekeses"). Lastehürii hinnangul olid parimad väikesed rollid Punane Hiir "Potudanist" ja jaanalinutubud "Imelisel tsirkuses".

Täiskasvanute zhürii kuulutas kuntilisel terviklikumaks Peterburi lavastaja Grigori Kozlovi epikoja plastilise

ja mitmetasandilise täiskasvanute lavastuse "Potudan". Preemia parima suure rolli eest anti Batida trupile ja preemia "pole olemas väikesel rolli" asja lavakunstikooli lõpetanud Laura Nõukule "Tulipunases lillekeses".

Diskussioonipreemia pälvis Läti nukuteatri täiskasvanute lavastus "Livingstone", mis tekitas täiskasvanute zhürii töös enim arutlust ja vaidlust.

Täiskasvanute zhürii kuulutas Rootsi teatrijuhut Finn Poulsen, kunstnik Rosita

Raud, lavastajad Reede Toots ja Rein Agur, Viljandse Nukuteatri LELE kunstiline juhut Viia Blumza ja Eesti Riikliku Nukuteatri kunstiline juhut Andres Dvinjaninov.

Nukuteatrite festivali lavaval oli nii klounaadi, puhast nukuteatrit, avatud mängu kui segavormi. Lavastused olid nii stiilil, shütrgriplisel ngratatsioonil kui ka tasemeti väga erinevad ning andsid kolme päeva jooksul üsna laia pilvi Eesti lähinabude laste ja nukuteatrit.

Eesti elanik on keskmiselt 39-aastane

Statistikakaameti andmetel oli Eesti elaniku keskmine vanus mõõdnud aastal 39 aastat. Sealhulgas oli naiste keskmine vanus 42 ja meestel 36 aastat. Eestis elas kokku ligi 1,4 miljonit inimest.

Statistikakaameti teatel vananes Eestis rahvatviki aastal 2001 üleelmiseks võrreldes. Rahvastiku hulgas kasvav vanade ja vähenes noorte inimeste osa.

Alla 16-aastaste moodustasid selle aasta alguses rahvastikut 18,7% ning üle 64-aastast 15,5%. Aasta varem

oli need arvud vastavalt 19,3 ning 15,2%.

Lapsi sündis mullu kolm protsenti vähem kui üleelmisel aastal, kuid statistikarv ei peab selle põhjuseks varen, astatundeh vahetusega kaasnendud beebibuumi. Elusalt sündis mullu 12 629 last, surnult 69.

Rakvere tänava leiate Märstas

Sigtuna kommunii sõpruslinn Rakvere sai Märstasse omanimelise tänava.

16. mai EPList lugesis, et Sollentuna kommun on saanud endale tänava – Sauersträket – mis on ristitud nende Eesti sõprusasutaja Saue järgi. Sollentuna ei ole aga mitte ainuke koht, kus on sõpruslinnade tänavad.

Sigtuna kommunis Märstas on juba varem Raisio (Soome), Sönderborgi (Taani) ja Porsgrunni (Norra) tänavad ning nüüd tuleb sinna ka Rakvere tänav.

Selle vahetuse lahenduse otsustas rahvaliku valikule jätstud 13. mail Rakverest toodud valike tammepuu.

Juba 1992. aastal tõi Rakvere tollaegne linnapea Tiit Kullerkupp Sigtunale kingituseks kolm tammeistikut. Neid on seni hoitud kasvuhoides ja suuremaks

kasvatatud. Neist kaks, nüüd juba üle kahe meetri kõrged, istutati oma kohtadele paar nädalat tagasi.

Üks istutati Sigtunasse Aluddeni paadiklubi lähedusse Mälars järde ja teine Märstasse uude elamurajooni, kus ka Rakvere tänav asub.

Sigtunas olid istutajateks volikogu esimese Ingrid Fredrikssoni ja asseesimehed Jan Helligren ja Carl-Eric Lundgren. Märstas oli labidameheks ka allakirjutanu, Rakvere Sigtuna Sõprusühingu juhataja.

Huvitav oleks teada, kas ka mujal Rootsis on ristitud tänavaid mõne Eesti sõpruslinna järgi.

EDITH KOTKA-NYMAN

MÄRSTASSE istutatav tamm Ingrid Fredriksson, Carl-Eric Lundgren ja loo autor.

Luuletustes on elatud elu

Mõtteid Karin Saarseni uuest luulekogust

"Lövi ja orhidee" on Karin Saarseni kuues luuletuskogu, mis ilmus Tallinnas OÜ Raamat kirjastuses.

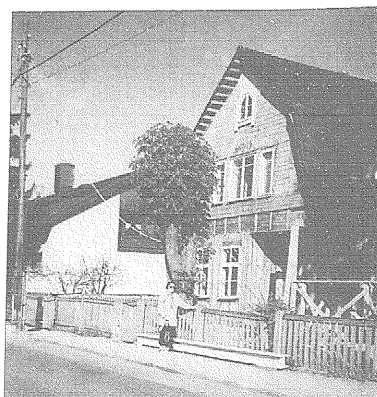
Luulekogu esikaanel on autori värvifoto üldmaalist "Orhidee- ja pämaõite aegu" (1944). Maal on pühendatud Karin Saarsenile kunstnik Tõnu Tamme poolt. Kaanepilt on kooskõlas luuletuskogu sisuga. Luuletustes leiame lövi sihkikindlat, hoakut, kuid enam orhideede hurnavust.

Luuletused sisaldavad elu. Elutark luuletaja astub ausalt ja usaldusega lugeja ette. Leidub rõõmu ja õnne elus ja armastuses, ahastust armastatu äkilise surma puhul ja pettumust armastuse purunemisel. Luuletustes on elatud elu, mis saavutab lugeja tähelepanu ja paneb ehk ka teda mõtlema ja mäletama ja ennast leiama.

Esimeses tsükliis "Lohengrini lahkumine" ja ka teises "Elu kui unenägu" selgub autori elusaatus. Kahe armastatu lahkumine surma lahti. Ta tuleb "Saatus" – petlikku õnne tuleb tasuda muredelinkuga". On liigutavaid ütlusi nagu:

Õnn on ära pöörand pale
Armastatu on jõudnud koju
Sa oled paljus enne eeda

Kuid elutae võib siiski kevade tules. Kevad annab troosti.

KARIN SAARSEN kevadel 2002 oma lapsepõlvkodu juures Tartu Tammelinna Elva tänav 12.

Sa oled kevadpäeva sisu
See kevad sinuta
on sinu sulnis teine sünd.

Ja üle kahe nagu kaunis unenägu. Ulmade teedel ja unenägudeks leivad armastajad toimeist. Kuid unel on verev üle varjund. Päeval tuleb kanda kaimet kesta. Aga ilma süd on vaaratuslik. See on unustus karmi seaduse loogi jarel. On ka teisi haavaid elamusi, mis sügaval on laenu autori hinge.

Luuletuses "Nad tulevad tagasi" mõtleb ta Eestiala hukkunud koolikaaslastele. Ta ei unusta ka Sõimägedel langenud vabadusvõitlejaid ega Kurkese uppunud noori "Rahulvalvajaid". Isegi mitte Dianat, kuna temagi oli töö ja õiguse eest valvel.

Tsükliis "Lövi ja orhidee" leiame hõõguvat õrna armastusluulet, kus murede loor langeb põrnu ja autori hing pärast üksikulu muutub veri-

nooreks orhideede hurmas Singapuris. See on tõeline Singapuri saaga!

Samas tsükliis leidub autori kui reisiuhvile, looduse ja iluarmastaja tähelepanekuid ja muljeid. Isegi haavavalamus Kraniti "Kangelaskaimistul" langenud John Mittoni haual: "Mu elu ta maa last tagasi toodi".

See luuletuskogu pakub lugejale valiku, mis on loodud mitme kümnendi jooksul. Kogus leidub rootsi, saksa, inglisi ja prantsusekeelseid luuletusi. Ka tõlked ei keelest inglise keelde.

Esitatud on ka autasustatud luuletusi "Mitt Stockholm" ajalehes "Svenska Dagbladet" 1984 ja "Sängen on rodeten" "Dagens Nyheter" 1992.

Kogus "Lövi ja orhidee" on autori elatud elu, mis võib äratada lugejase elamusi. Kui lugeja kasvõi ainsas vääris omaeense tundeid leiab, siis on see suurim tänu luuletajale.

Kasvamisevalu, mida eluks nimetatatakse on kinkinud autorile ka rõõmu ja õnne elamusi, mis on pääsemine ja rahu. Autor ütleb lugejale:

Olen leidnud oma teie
rahulolemise aiakeese.

Luulekogu luges
LIIDIA TULSE

Eesti on Baltikumi IT valdkonna liider

Eesti firmad on infotehnoloogilisel oma Läti ja Leedu konkurentidest sammu võrra ees, sest Eesti firmadest rakendab oma äritegevuses arvutit kolm neljandikku, samas kui Leedus on arvutiostuni jõudnud kaks kolmandikku ja Lätis pooled firmad.

@ @ @ @ @

Emori uuring kinnitab Eesti liidripositsiooni ka internetiühenduse olemasolu kohta: Eestis on internetiühendus 66 protsendil, Leedus 49 protsendil ja Lätis 36 protsendil ettevõtetest.

Ka IT korraldus on Eesti firmades lõunabaltist erinev, selgus uuringust.

See väljendub näiteks sisseostetud IT teenuste kaks korda suuremas kasutamises. Eestis puuavad firmad keskenduda oma põhitegevusele ja kasutavad IT alal asjatundjate teenuseid.

Lätis ja Leedus on rohkem suuremaid firmasiseid IT meeskondi. See võib olla tingitud nii IT teenuste pakkujase vahesest kui klientide vahesest informeeritusest.

Eesti ettevõtted väljendasid uuringus selgelt suuremat

lojaalsust oma IT partnerite suhtes kui Läti ja Leedu firmad. Eesti firmadest 75 protsenti kasutab kindlasti jatkata koostööd oma senise peamiste IT partneriga. Lätis on sama lojalsust oma partnerile 53 protsenti ja Leedus 46 protsenti firmadest.

Lätis ja Leedus on see areng, mis on Eestis juba läbi käidud, osaliselt alles ees. Samas on erinevused Balti riikide firmade vahel täna juba oluliselt väiksemad kui erinevused elanikkonna interneti- ja arvutikasutuses.

Andmete allikaks on Emori ja TNS koostööpartnerite poolt veebruaris-märtsis läbi viidud uuring, mille käigus küsitleti igas Balti riigis 500 vahemalt ühte arvutit omava ettevõtte IT valdkonna eest vastutavat isikut.

Eestis elab 1814 kasvandikku laste- ja noortekodudes

Eestis elas eelmise aasta lõpu seisuga erinevates laste ja noorte hooldekandeaustutes kokku 1814 kasvandikku, neist enamik 7-14-aastased.

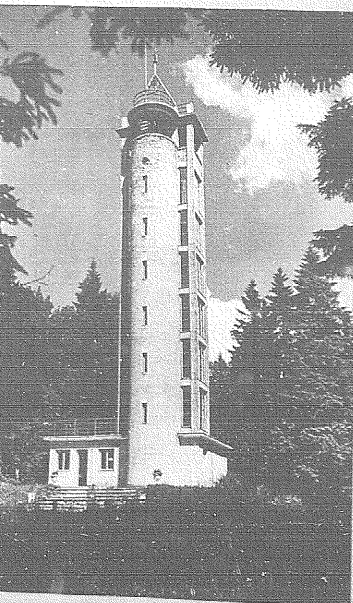
Möödunud aasta lõpu seisuga oli Eesti Sotsiaalministeeriumi andmetel kokku 35 laste ja noorte hooldekandeaustust, millest elas 1814 last, neist 1987 poisid ja 727 tüdru-

kud, neist 1315 last elas lastekodudes, 219 last segatüüpi hooldekandeaustuses, 126 last perelastekodudes, 108 last koolikodudes ja 46 last noortekodudes.

Äraarvamismäng

Kas tunned maad ...?

Pakume oma lugejatele veidikene nuputamist ja äratundmisrõõmu. Nimelt avaldame pilte Eesti linnadest ja maakohadest, küladest ja kirikutest jne. Kuidas teie tunnete arhiivis tagavarasid jätkub. Teie oskate järe arvata, mis pildil näha. Õige vastuse avaldame järgmise mängu juures. Head mõistatamist!

Õige vastus!

Lehes nr 18 avaldatud fotol oli toomkiriku varem Tartus Toomemäel. Kirik ehitati tõenäoliselt 13. saj. keskel ja on juba alates 17. sajandist varemeis.

Eesti mereväelased pääsesid Soomest

Soome ajakiri "Sotainvalidi" jutustab Soome mereväes teeninud eesti vabatahtlike pääsemisest Rootsi.

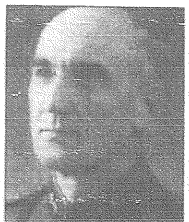
Kui Soome sõlmis septembris 1944 rahu N. Liiduga, siis nõudis Stahni eesklaste ja teiste N. Liidu rezhimi all elanud pagulaste väljapaadimist, kuna need olid "arandjad". Osa eesti vabatahtlike oli koos perekondadega jäänud Soome, enamus neist katkus Rootsi paaseda.

Kuna vabatahtlikud vabastati Soome mereväest alles 16.9.1944, siis oli nende kodumaa juba N. Liidu käes.

Raskes olukorras oli u 200 mereväes teeninud meest. Eesti lipnik Paavo Loosberg liiks mereväe staabi konradmirali Svante Sundmani juurde, kes viis ta oma shefi jäagerindralleitnant Vaino Valve juurde. Valve sai informatsiooni olukorrast ja ütles: "Te peate kõik Rootsi minema. Me aitame teid."

Valve võitis kontakti marssal Mannerheimiga ja sai temalt nõusoleku poiste Rootsi toimetamiseks.

Poistele muretsesid eriarid ja nad pidid kahe tunni jooksul minema raudteest jaama, mis oli inimesi tunginud. Poised pandi tühja vagunisse, mis viidi Vaasasse. Vaguni asetati ühalede rööbastele ja hamarkus siirdusid mehed kalasadamasse, kust

KINDRAL VAINO VALVE

kaks merevalve laeva viisid nad Rootsi.

Jaagritehinguga koosolekul a. 1994 Paavo Loosberg taas vahepeal 98-aastaseks saanud kindral Vaino Valve ja vabandas, et tänamine oli toimunud hilinenult.

Paavo Loosberg oli president Lehnart. Meri adjutant 1993-95 ja tõusis kaptenleitnandiks.

Soome jäänutena oleksid mereväelased loovutatud N. Liidule – see toimus paljude Soome jaanud meestega. A 1948 loovutati 23 sõjaväest, mis eestlast, osal neist olid perekonnad Soomes, osa põdes haiglates sõjakäitlustusi.

Göteborgi reklaamitakse välismaailmale sümfooniaorkestri ja Neeme Järvi kaudu

Kui Reutersi, Die Welti, Neue Zürcher Zeitung, Handelsblatti, People's Daily (Hiina), Tshehhi ja Norra raadio esindajate kõrval kutatakse pressile Göteborgi ka Eesti Päevalehe ajakirjanik, siis kippus skeptiline meel selleks mingit põhjust otsima. Ja muidugi leidis! Sest mis moodustas kahepäevase programmi teiseist päevast peaaegu poole – kohtumine Rootsi rahvusorkestri, Göteborgi sümfooniakute ja nende juhi Neeme Järvi.

EPL on usinasti ja pidevalt kajastanud Järvi muusikaperikona tegemisi, kuid võimalus Göteborgi sümfooniaorkestri proovi jälgida ja maestroga isikult, talle tähtsate sündmuste järel, kohuda, tundus ju suurepärase. Neeme Järvi saab ju 7. juunil 65 aastaseks ja aasta 2002–2003 hooaeg on Järvi 20. hooaeg Göteborgi sümfooniakute peadirigendina töötada.

Kuidas need tähtpäevad peegelduvad orkestri esinemiskavas, kas maestro jaksab jätkata samas vormis tempos Göteborgi, Detroiti ja muu maailma vahel lennates, või kavandab provide-esinemiste-kontserteiseid kõrvalde

STÉPHANE DENEVE asendas Neeme Järvi Göteborgi sümfooniakute muusiku kontserdil. Klaveril Per Tengstrand.

STURE CARLSSON Göteborgi kontserdimaja direktorina usub ja loodab koostööd Neeme Järvi jätkuvat veel kaua aega.

oma ellu ka midagi muud – keelel kiipitavaid küsimusi oli palju.

Seetõttu oli X2000 vagunisse kogunenud ajakirjanikele teatatud uuds allakirjutatule töeliseks pettumuseks: kokkusaamine Göteborgi sümfooniakute saab teoks, kuid mitte kohtumine Neeme Järvi. Nimelt viibis maestro

veel Detroitis, kuna tema ihu-arsid oli peale sealset esimest ära keelanud järgmiseks päevaks planeeritud tagasilennu Göteborgi. Põhjenduseks tõdemus, et Neeme Järvi eelmisel suvel üleulatund ataktid põrgenenud organism ei pruugi enam taluda selliseid koormusi, ja et igati mõttekam on olla ettevaatlikum kui et hiljem kahetseada.

SEE foto illustreerib Göteborgi kontserdimaja 2002/2003 hooaja programmi peatükki "Kaks fantastilist kümnendit koos Neeme Järvi-ga." Selles tõdetakse, et rohkem kui 35 valisturneed ja 90 CD-d on "Team-GSO & Järvi" märkinud Göteborgi sümfooniakute maailmakaarile.

GÖTEBORGI 1200 inimest mahutava saliga kontserdimaja (arhitekt Nils Einar Eriksson) avas oma ukse 1935. aastal ja seda peetakse skandinavise funktsionalismi üheks paremaks näiteks. 2002. aasta sügisel toimuvad siin kontserdid Rootsi rahvusorkestri ja peadirigenti Neeme Järvi 20-aastase koostöö auks.

(Foto: Katrin Kaarik)

Mida te teate Neeme Järvi tervislikust seisundist ja kas teie hooaja programm on hetkeks veel mingeid muudatusi oodatas?

Mida meie praegu teame, on et Järvi tervise ei ole midagi otseselt lahti, aga tema arst pidas väsimusemärke liiga tõsiseks, et teda Detroiti kaks lennukile lubada. Ja see mõjutas ainult seda ühte maikuu kontserti. Kõik järgnev on paigas.

Septembri fahe esimese nädala jooksul tähistame pitulikut Järvi 20. hooaega meie sümfooniakute peadirigendina. Neja juubelikontserdi kavas on Prokofjevi, Si-beliusi, Stenhammari, Mozarti, Tubina jt looming. Esiettekandele tulevad Hans Gefors ja Paula af Malmberg Wardi teosed.

Neeme Järvi enda kindlaks sooviks on, et juubelikontsertide solistideks oleks sümfooniaorkestri enda liikmed, ja nii ka sunnib. Üheks selliseks solistik on näiteks kontsertmeister, viiuldaja Christer Thorvaldsen, kes on Järvi terve selle 20 aasta pikkuse tee koos käinud.

Järvi juhatab orkestrit ka selle Jaapani-turneele novembrikuus ning Saksaama külalisreisil 2003. aasta märtsis. Minu silmis pole muusikuvine haigus teda kuidagi mõjutanud. Teinokord vaatan küll, et kui ta oma toas istub, et on väsimuna ootaks, aga

kui lahe orkestri ette, siis on täpselt seesama Järvi. Ta on fantastiline inspireerija!

Pressikonverentsil imestades teised väliskorrespondendid, et miks ja kuidas ikkagi Göteborgi sümfooniakute said 1997. aastal rahvusorkestri nimetuse. Sture Carlssoni kommentaar kõlas, et eks ikka suurelt jaolt tänu Neeme Järville, kes orkestri maailmatasemele dirigeeris, kes nii palju plaadistusi ja kontserteise on korraldanud.

Aga kuidagi kuulub seletusse ka teisi asjaolusid, nagu et Stockholm sümfooniakute oled ju nimetuse järgi kuninglikud ja ei saanud rahvusliku tiitli enam pretendereida. Mis veel orkestri arengut mõjutas: 20 aastat tagasi oli puudus nii rahast kui muusikutest. Siis tegi tollane Volvo oma sheffi Gyllenhammariga eesotsas sellise samm, et finantseeris viie aasta jooksul 20 muusikut, nii et orkester sai taaskoosseisu pida. Seega usas Järvi ununenud ja entusiastliku sümfooniaorkestri eesotsa, kellega nüüd on 20 aastat ühist loomingulist teed käidud.

Kui kõik kuigeb plaanide kohaselt, siis juhatab Neeme Järvi peadirigendina Göteborgi sümfooniakute 2003/2004. hooaja lõpuni, edasine koostöö jätkub juba emerit-dirigendina.

KATRIN KAARIK

Neeme Järvi pikendas Detroiti lepingut

Dirigent Neeme Järvi kirjutas mai alguses alla uuele, kolmeaastasele töölepingule Detroiti sümfooniaorkestriga (DSO).

Teatavasti on Järvi juba 12 aastat olnud DSO muusikadirektoriks ja peadirigendiks. Esimesi kordi juhitas Järvi DSO-d külalisdiregindina 1983 ja 1988. Aga juba aastal 1990 nimetati ta DSO 11. muusikadirektoriks. Kui ta 2004/2005 hooaja lõpul sellel kohalt tagasi astub, saab temast laureaadidirent. Ta juhatab siis DSO-d täisaja asemel vaid kaks nädalat aastas.

On märkimisväärne, et aastal 2005 on Järvi DSO jaoks oma 15 aastaga kestvuselt teine peadirigent. Ainult

Ossip Gabrilovitsh (1918–36) ületas seda rekordi.

Nende aastate raamides on olnud palju märkimisväärsed verstaopete. Loetlen siinkohal vaid tähtsamad.

Järvi ja DSO esinesid New Yorgi Carnegie Hall'is 1991, 1994 ja 1996. Aastal 1994 esineti riigijuhide G7 üppokevrentsi Detroitis. 1995 ja 1998 toimusid DSO kontsertreisid Euroopasse (muu hulgas ka Tallinna) ja Jaapanisse. Aastal 2000 esinesid Järvi ja DSO televisioonis PBS'i programmis, kandes esimest korda ette Gustav Mahleri poolt ümberorkestreeritud Beethoveni 9. sümfoonia. 2001 kevadel külastas DSO Floridat.

2001. a. suvel tabas Järvi Pärnu ajurahaus, kuid sellest paranen ta sedavõrd hästi, et võis juba novembris

poodiunile tagasi tulla. 2001 sügisel käis DSO jälle Euroopas, kuid Järvi asendas ajutiselt soome dirigent Leif Segerstam.

Järvi ajastul, 1996, alustati DSO kodusaali – Orchestra Hall – ja ümbruse suurejoonelise ümberkujundamisega. Oktoobris 2003 loodetakse uus kontserthoone avada. Ja lõpuks: Järvi taktikepi all on DSO salvestanud 38 CD-d.

Pole ime, et nii DSO eestseisuselt kui orkestriliikmetel on Järvi kohta oelda vaid superlatiive. Tanu Järville on DSO kunstitseelised tõestused rahvusvahelisele tasemele ja koos sellega on oluliselt tõusnud ka Detroiti üldine kultuuritase. Viimase tunnistuseks on muu hulgas General Motors'i poolt teostatud

laia kuulajakonnaga "Mark of Excellence" DSO raadio-programmi ajal nädalal. Samasugune renessans toimus orkestri majanduslikuks alusteks. Järvi käesolevat kolmeaastast etteplaanitsemist hinnatakse DSO juhtkonnas eriliselt, sest uue peadirigendi leidmine on pikajalgne töö.

Kandidaadid esinevad külalisdiregindina ja igal üksikul juhul tuleb hoolga kauda mitte ainult isiku muusikalisi võimeid, vaid tema karismat ja võimet suhelda ümbrusega – orkestri eestseisuse, mängijad ja kuulajaskond.

Suure orkestri muusikadirektor kõnnib väga ahtal pinnal – kõikenõudva diktaatori ja kõikumistavate puutloogi vahelisel kitsal joonel.

RAUL PETTAI

Lisainformatsiooni Eesti ajakirjandusest

Mai alguse uudisele, et Neeme Järvi pikendas Detroiti sümfooniaorkestriga veel kolmeks aastaks lepingut (mille põhjal on kirjutatud ka kõrvaloleval Järvi Pettai artiklil), Järvele peagi teisteks, teiseks teadand, et maestro nüüdne ja vankumatu otus on, et ta aastal 2005 kindlasti enam selles ametis ei jätkata.

Postimehe vahendusel saime teada, et ajaleht Detroit Free press andmetel vallandas see Järvi otsus Detroitis pingelise ja palavikulise otseingru talu peadirigendi kohal väärtuse järelele leidmiseks. Ajaleht kirjutab, et kaalul on väga palju, sest dirigent on

Ameerikas kui orkestri avalik nägu. Temast sõltub väga palju.

Neeme Järvi suureks teeneks peetakse seda, et kaks-teist aastat peale koostöö algust on Detroiti esindusorkester peaaegu seisu kui aales varom. Elavale liigub tasakaalu poole, repertuaar on mitmekesisem, kollektiiv kaib välisreisidel ja salvestatunustust võitvaid plaate.

Ameerika liitisk meenu-tab liigutavaid hetki mõõdu-nud aastaa novembrist, kui Neeme Järvi pärast harigast naasis poodiunile ja publiku teada ülevõlvava tänuilukusega va v t võitis nii enne kui pärast kontserti. Lisaloo dirigentis ta the käega, teiseiga hoidis suurt lilleslemit.

Eesti keele õpetusest Stockholmis Eesti Koolis

Eesti keel on kohustuslik õppeaine kõigile SEKI õpilastele. Meie eesti keele õpetamise eripärast on juttu olnud juba varem: erineva eesti keele oskusega õpilaste jaotamisest kolme, vahel isegi nelja gruppi eri klasside lõikes.

Kuna aga koolil on ainulaadne suutlus Rootsis ühiskonnas eesti keele, kultuuri ja traditsioonide säilitamine ning vahendamine, siis oleme leidnud, et tuleks oma õpilastele pakkuda veel midagi tavalisest eesti keele tundide kõrvale.

Juba teist õppeaastat järjest on 1.-4. klassi neljale õpilasele, kes valdavad eesti keelt vabalt ja on huvitatud süvendatult tegelemisest eesti keelega väljaspool kohustuslikke tunde, võimalus osa võtta kord nädalas eesti keele lisatunnist. Iluvisi on olnud rõõmustavalt palju, tegelikult peaaegu kõik, kes õpivad eesti keelt aktiivselt emakeelena. Kuigi nendes tundides tavaliselt õppevahendeid ei kasutata, kodutööd ei anta ja tegeldakse näiliselt hoopis muuga kui "tavalistes" eesti keele tundides, saame tana sellele, et grupid koosnevad samadest lastest, siduda tegevust ja ainevaldkondi koolitundidega, kuigi lapsed ise vist ei märkagi seda! Kui harjutame lisatunnis alustatud näidendid "tavalises" tunnis, ei pane keegi tähele, et tegelikult süvendame seda, millega oleme kõigis eesti keele tundides tegelema.

Sel aastal on grupe kolm: 1. ja 2. klassi lapsed koos, 3. ja 4. klass eraldi. Ka vanemates

klassides oli eelmisel aastal ilmselt huvi asja vastu, kuid nende koolipäevad on nüüd pikad, paljudel huvitalad väljaspool kooli ja eesti keele lisatunni aega seotud äärmiselt raske leida. Praegused algklasside rühmad töötavad peale tunde pealõunakodus, sest enamasti viibib seal mikuni, ka 4. klassiga oleme leidnud sobiva aja kohe peale tundide lõppu.

Mida me siis nendes tundides teeme? Kool on huvitatud laste eesti keele oskuse parandamisest ja ka eesti keele populaarsuse tõstmisest. Selle eesmärgi nimel teemegi lisatundides seda, mis lastele meeldib, kuid tavalistes tundides ei jõua piisavalt: mängime igaüksuguseid keelemänge, juttustame muinasjutte ja kirjutame neist kokku raamatuid, teeme seeriaraamatuid, muudugi rõhkete illustreerimisega, lahendame ristisõnu. Muuseumis, selle aasta 3. ja 4. klassi lapsed mõeldis ise välja väga õnnestunud ristisõnu, mida nad siis andsid teistele lahendamaks ja mida saab edaspidi tundides õppematerjalina kasutada. Seeriad, muinasjutte-teema ja ristisõnu on kõik paris mitme nädala projekti.

Kõige mahukam on aga näidendite lavastamine: osad tuleb selgeks saada, mängima õppida, kostüümid-lavakujundus hankida-teha. Sel õppeaastal oleme võtnud kolme lavatükki: jõulude ajal kandis neljandikud aulas eelkooliklassile ja oma ülejäänud klassikaaslastele ette jõulunäidendi "Jõulussakk ja jõulusakk", emadepäevaks lavastamine ja mängisime pealõunakodu lastele ja nende vanematele 3. klassiga loo "Jut-

"JUTUMENNE PRILLIDE" näidendis, mida 3. klassi tüdrukud eesti keele oskajad oma klassikaaslastele ja mõnele vahetule emadele esitasid, oli peale Maarja ja Märdi tegelasteks veel jutumemm, päkapikk, lepatruuvi, liblikas, spigelid ja sinililled. Kuueastaste klassi tüdrukud panid aga hoogsalt rütmitaustu mitte ainult näiteeliskonnas, vaid ka oma klassi saalis istuvad poisid kaasa laulma ja lehitama.

(Fotod: Katrin Käärik)

tumemme prilliid" ning 4. klass pidi kooli emadepäeva aktusel esitama näidendi

"Emadepäeva ootel", kuid nagu paris teatritükiid jäävad näitlejate haiguse tõttu ära,

juhtus ka meie väikesel näiteeliskonnaga: tähtsa osa täitja haigestumise tõttu tulid

ettekandmisele ainult lüüetu-

sed! Nüüdendiga ei saa hakkama ainult üks õpetaja ja entusiastlikud lapsnäitlejad, kuigi viimatimetatutel on alati palju huvitavaid ideid ja nende lahendusi. Kostüümidega on meid aidanud lapsevanemad ja eriti kooli kuldsete käte ja hilgivate ideedega kutsutõpetaja Maj Kariis Larsson, kellega oleme tühinud ka kooli vanade, palju aastaid kasutamist oodanud kostüümide hulgast välja just meie sobivad.

Kuna 3. klassi eesti keele lisatund toimub pealõunakodus, siis saame teha ülejäänud pealõunakoduga koostööd: asjast rääkides tulevad täiesti juhuslikult uued lahendused. Nii valmis "Jutumemme prilliid" lõppvariant koos väikeste tüdrukute saritskate lilletantsudega, mida nad juhusete kokkusaatmisel olid hakanud Maie Väksi ja Reelika Saarega õhtupoolikute harjutama. Tantsuga segi polnudki enam nii väga tähtis, et teksti kramplikult meelde tuleks unines näitlemine ja hääled kippusid teed saali ära kaduma, vahetult peale näidendi esitamist küsisid lapsed: "Millel me jalle uue näidendiga peale hakkame?"

Muidugi on eelnevad vaid üks paljudest võimalusest, saavutamaks meie kooli ühte eesmärki: eesti keele ja kultuuri säilitamine-vahendamine eesti lastele. Eesti keele vabatahtlikud lisatunnid jätkuvad järgmiselgi aastal ja kõik, mis me seal teeme, toimub selle nimel, et anda meie kooli lõpetajatele kassa viimalikult rikas eesti keel.

ULLE LANGE

Eesti Kool tähistas emadepäeva kontsertaktusega Soome kirikus

KES ON MEIE EMA?

Koristaja on me ema – kraamib tube, kraamib kööki, samal ajal hakkab on tema – kõge perle teeb sööki. Arvad vahel enne koitu, märkad: ema keedab toitu!

Veel on ema õpetaja – koos meil tähed selgeks saavad. Ema arsti on, kui vaja – ravib tereks muud-luavad. Kui me grippi jääme talvel, itus oostigi vahel...

Ema õmblejaks on meile – uued pluusid temalt saime, vanaid pükseid pesti eile-ema oli pesunaine.

Fesib – kraamib päeval-õögi – on meil viik ja välle ta. Peale see käib ta töögi, aga kus – ei mäleta...

(Leelo Tungal)

Seda luuletust ja teisi toredaid emapäevade laule kuulis 17. mail Soome kirikus, kui Stockholmis Eesti Kool emadepäeva ja kevadeti tähistas.

Jaan Seimi tervituse järel astusid kordamööda rahva ette 1. klassi lapsed, et oma ema kohta midagi head ja ilusat öelda. 2. klassi keelpillirühma liikmed, kellest pea pooled kuul kahe suure noodipildi taga peidus olid, näitasid oma muusikalist napu-osavust.

Koolis on ikka olnud ka selliseid andekaid muusikuid, kes solistideks on võimeleised esinema. Emadepäeva kontserdil olid nendeks Leelo Tungal (klaver) ja Dorit Toimiste (flööt).

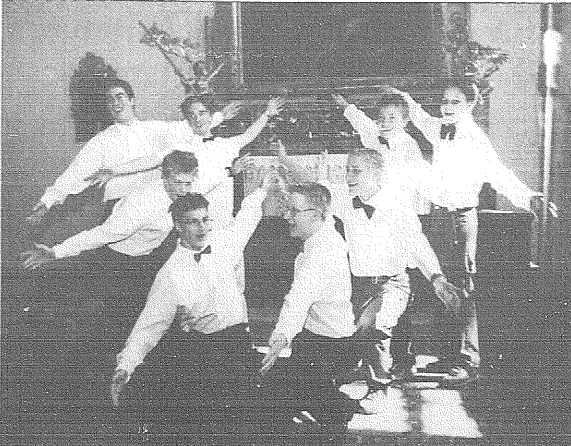
Kui vabariigi aastapäeva aktusel kiriku mikrofonid

streikima kippusid, siis seekord jõudis nii suurte kui väikeste kõnelejate sõnumid kenasti publikuni. Ja et ülevaade oleks täielik, olgu seekord siin ära toodud ka tüdrukud luuletuste lugejad: Ott Kerstna, Kristian Kask, Darja Buitseva, Elise Lundén, Leila Tarning, Britta Leisovniaks, Rebecca Kivioja, Juhan Kruus, Kaiir Papp ja Maria Ader.

Loomulikult ei puudunud koorilaul, ja kui esines 3.-9. klassi õpilaskoor, siis oli viist esinejad isegi rohkem kui kuulajaid kirikupunkid.

Kogu kontserdi vaieldamatu tipphetk oli aga 7.-9. klassi poistansambli esitatud lustakas laul "Kikilips", mida nautisid nii lipustatud noorharrad ise, kui ka nende koolikaaslaste ja ülejäänud publik.

K.K.

ET SOOME kirikus võib lauluhoori jagada ka altariseis ja vahetõugu vahel talai ja teha niimoodi esinemine huvitavamaks ja paremini jälgitavaks, näitas seekordne emadepäeva kontsert.

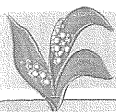
KOGU esinemiskava kõige lõuam number oli igalahes 7.-9. klassi poiste "Kikilips" laul, mida koolidirektor Jaan Seim uljalt kitarril saotis.

"Kikilips teeb mehe shiiks... teeb lahti uksed ja murab lahti südamed..." Publiku tormilise kiidureaktsiooni põhjal otsustades ei valetanud laulusõnad põrmugi.

Fotod: Katrin Käärik.

MARCUS KATUS oli üks nendest 1. klassi õpilastest, kes julgusid kiriku ette tulla ja oma ema kohta midagi ütleda soovisid. Ja kuigi oli enamasti tegu paari lausega, võis seda kindlusega öelda, et kirjutamine on kevadeks igalahes selgeks saadud. "Minu ema on kallis, teeb head süüa, aiat mind kodutöödes ja ostab mulle kõiki asju, mida ma tahan." Umbes nii kõlasid ka peaaegu kõigi Marcuse klassikaaslaste mõtted ning seda oli ju emadel armas kuulda.

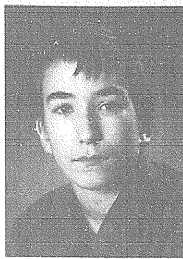

Maikuu sünnipäevalapsed

Paju õne!

CORNELIA PENNO ja **CLARA PENNO**
5. mai 27. aprill
4-aastane 7-aastane
Helsingborg
Ema: Marita Penno
Isa: Christian Penno

ANDERS NYMAN
28. aprill
13-aastane
Marsta
Ema: Åsa Nygårdh Nyman
Isa: Hendrik Nyman
Ode: Evelina
Vend: Johannes

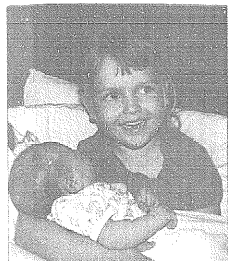
MARCUS BOMAN
11. aprill
2-aastane
Ema: Liis Boman
Isa: Magnus Boman
Vanavanemad: Urve ja Arvo
Miller, Gunnel ja Sven Boman

CARINA CRAFTOORD
28. mai
10-aastane
Ema: Helen Miller-Crafoord
Isa: Göran Crafoord
Ode: Camilla, Caroline ja Cathrine
Vanavanemad: Urve ja Arvo Miller, Karin ja John Crafoord

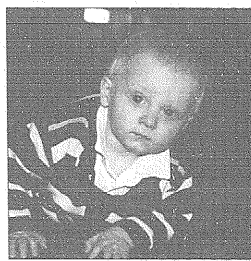
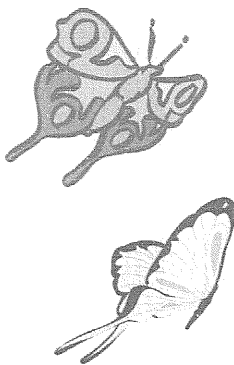
MATILDA SILING
4. mai
6-aastane
Askim
Ema: Reet Palm
Isa: Raimund Palm
Vanavanemad: Ille ja Raimund Palm

SIMONE HELLRAND
8. mai
6-aastane
Bildal
Ema: Annike Hellrand
Isa: Glenn Hellrand
Vend: Rasmus

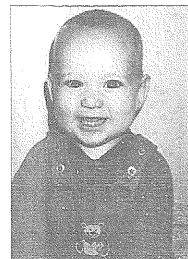
JOSEFINE KIKAS
11. mai
3-aastane
Partille
Ema: Ann-Margreth Kikas
Isa: Arvo Kikas
Ode: Annelie, Susanne, Annika ja Johanna
Vanaema: Helmi Kikas

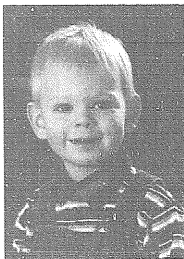
DANIEL JOHANNES VALK
23. mai
1-aastane
Ema: Anna Valk Neuhaus
Isa: Heinar Valk
Vanavanemad: Ellise ja Bernhard Valk
Tiina ja Hinto Neuhaus

JOHAN SLOTTSSJÖ
23. mai
3-aastane
Ema: Mai Ann Paabo-Slottsjo
Isa: Dan Slottsjo
Vanavanemad: Berit ja Ivan Slottsjo, Ilse-Åsta ja Elmar Paabo

OSCAR LITORELL
3. mai
1-aastane
Göteborg
Ema: Tiia Litorell
Isa: Martin Litorell
Vend: Erik

ERIK LITORELL
10. mai
3-aastane
Göteborg
Ema: Tiia Litorell
Isa: Martin Litorell
Vend: Oscar

REBECCA ALM-VAHEMANN
9. mai
8-aastane
Ema: Marita Vahemann
Isa: Stefan Alm
Ode: Thérèse
Vend: Victor

VICTOR ALM-VAHEMANN
9. mai
8-aastane
Ema: Marita Vahemann
Isa: Stefan Alm
Ode: Thérèse ja Rebecca
Vend: Victor

THÉRÈSE ALM-VAHEMANN
9. mai
8-aastane
Ema: Marita Vahemann
Isa: Stefan Alm
Ode: Rebecca
Vend: Victor

LISA MARLENE TRIIN TOOMUS
11. mai
6-aastane
Ema: Ulvi Toomus
Isa: Anders Toomus
Vanaema Rootsis: Ella Toomus
Vanaisa Eestis: Heino Meerits

THEO ARFVELIN
22. mai
2-aastane
Stockholm
Ema: Paula Eichhorn
Isa: Jens Arfvelin
Vanaema: Evi Eichhorn

KLARA ELFRIEDE KARTUS
1. mai
7-aastane
Trollhättan
Ema: Catarina Kartus
Isa: Jüri Kartus
Vend: Max
Ode: Ida
Vanavanemad: Elfriede ja Einar Kartus

MART TOOMAS LIIV
21. mai
6-aastane
Ema: Maj-Lis Liiv
Isa: Rein Liiv
Vanaemad: Arvo ja Elna Liiv
Vanaisa: August Liiv

SOFIA LAAS
9. mai
13-aastane
Ema: Tiina Laas
Isa: Alar Laas
Vend: Kristian
Vanavanemad: Ivi ja Hugo Enson

EEVI VIRVE LOWMAN
21. mai
9-aastane
USA
Ema: Helena Otsa
Isa: John Lowman
Ode: Heili
Vanemad: Eileen Lowman ja Virve Otsa

JOHANN ALEKSANDER KOOP
1. mai
5-aastane
Tallinn
Ema: Jaanika Aru
Isa: Sven Koop
Vanemad-vanaisad Eestis: Kai Aru, Jaan Aru ja Toomas Koop
Rootsis: Mai Koop ja Ossi Andero Järvinen

Kohalik elu

GÖTEBORG

Eesti Teaduste Akadeemia meeskoori kontsert
Goteborgi Kristine kirikus toimub neljapäeval, 30. mail kl. 19 Eesti Teaduste Akadeemia meeskoori kontsert. Esitatakse M. Löögi, K. Tümpu, R. Tohase, L. Cherubini, E. Griegi jt. loomingut. Dirigeerib prof. Kuno Areng, klaveril ja orelil saadab Henn Eerik. Korraldaja ja vastuõtja on Göteborgi eesti segakoor.

Tallinna Lipkond
Hundude heakskiitmisel kogusid toimunud esmapäeviti 17.00 lipkonna kogumise ruumides Dr. Allandi gata 2. Parkvi juht nskm. Evi Lepik (031-99 37 71). Abijuhid Pia Aia ja Kõnn Kriisa.

Kohvik Prima
Suvekuulide toimuvad eestlaste kokkutuleku Slettskogoni restoranis Villa Belpari suure tiiba ääres. Kokkutulekud nagu ikka ääri kuu esimesel neljapäeval alates kell 16.30: 6. juunil, 4. juulil, 1. august ja 5. sept.

KOITJÄRVE

Suvepäev
toimub 8. juunil. Meile tuleb külla palju esinejaid.

Kava:
11.00 palvus Kirkumäel, õpetaja Jaak Reesalu
12.00 akts, kus peokine peab sünnipäri Toomas Tiivel ja ka nskm. Urmas Lepik ning laulab Göteborgi Eesti Segakoor
13.30 pallimängud
14.00 tükiteater
14.30 esineb naiskoor Kuresaarest
15.30 laste ja vanemate vaheline jalgpall
16.00 esineb Kuresaare rahvatantsurühm Piipilised
16.30 teatritendents "Vigased pruudid" Kuresaarest
18.00 kohvikultuuri, esineb Koduköla ning Sirje ja Rein Kurg Tartust, nad laulavad ja mängivad ka tantsuks.
Avatud kohvik-sooika, tombola, metsaraia.
Kohtume Koitjärvel!

Koitjärve loterii
Koitjärve kevadisel lehtedele loterii loosimisel 8. mail 2002 oli järgmised võitjad:

võit nr 1 - seinavaip leht nr 27, loos nr 21 võitja Maimu Sooru, nr 2 maal 1-16 Eugenia Ojase, nr 3 padil 66-1 Endla Hansen, 4 kostumid vana 21-14 Michael Stridh, 5 laudla 52-25 Aida Neemelaid, 6 võttekaart 38-2 Leena Laks, 7 uksekaunistus 67-3, 8 ristpistes tablett 47-1 Aili Vesme, 9 sinine liinik 37-18 Mensas, 10 kiriparilid 2-2 Neidi Stein, 11 hegelgaatid liinik 2-8 Neidi Stein, 12 kood tablett 65-21 Mävi Liik Grondal, 13 hegelgaatid tablett 32-25 Arri Kaar, 14 sokid 59-22, Lena Veideman, 15 õmb-luseti 53-12 Reet Saasian, 16 padijupit 7-12 Herta Ploom, 17 taskurätikud 75-16 V. Aarna, 18 lillid tablett 26-23 Harna Savioja-Jensen, 19 märkimisi 45-2 Toivo Vahul, 20 väike tablett 33-8 Laks Vahemäe.

Loosimise juures olid: Ella Maepa, Elsa Turi, Endla ja Juri Hansen, Maimu Sooru ja vastutav korraldaja Eugenia Ojase. Suur tänu Koitjärvel kõigile, kes sellega on noorte tegevust seal toetanud. Head suve kõigile!

LÕUNA-ROOTSI

Kodulehekül
Lõuna-Rootsi eesti organisatsioonide aadressid:
<http://www.rel.ee>

LUND

Kohvik
Eesti Maja kohvik (Bytareg 28) on enne suveaega viimast korda avatud neljapäeval, 14.00-16.30. NB! Sekord koldiruumides, vasa-kule üle õue. Tere tulemast!

Pensionärid ja külalised
EPÜ kevadkoosviibimine on kolmap, 12. juunil kl. 14.00 Lõuna-Rootsi Eesti Majas Bytareg 28. Pakume erinevaid klaasi veiniga ja kohvi koguga. Osavõtt liikmetele 30 kr. ja mitteliikmetele 60 kr. Osalemisest palume teatada hilj. 9. juunil perenaine Susanne Raudsepale tel 046-211 80 04. Tere tulemast!

MALMÖ

Laskurklubi Kütt peakoosolek
Korraldine peakoosolek toimub pühapäeval, 16. juunil 2002 algusega kl. 10.30 Lõuna-Rootsi Eesti Maja noortetruki Bytaregatan 28. Laskurklubi 1. Kooalekoole avamine, 2. Põhikarvade kinnitamine, 3. Kooalekoole juhataja valimine, 4. Kooalekoole protokolli kinnitamine, 5. Protokolli kinnitamine, 6. Eelmise aasta peakoosoleku protokolli kinnitamine, 7. Eelmise tegevusaasta ülevaade, 8. Eelmise tegevusaasta kasuaruandmine, 9. Eelmise tegevusaasta kasuaruandmine kinnitamine, 10. Revisjonikomisjoni aruanne, 11. Revisjonikomisjoni aruanne kinnitamine, 12. Eelmise aasta juhataja vastutusest vabastamine, 13. Uue juhataja valimine, 14. Revisjonikomisjoni valimine, 15. Uue tegevusaasta kava oalgratamine, 16. Liikmemaksu määramine, 17. Uleskerkimine küsimused, 18. Kooalekoole lõpetamine.
Kõik laskespordist huvitatud eestlased ja nende sõbrad on teretuleku. Lisafono Jonny Kivimets 04015 38 20.

Üritus eestlastele
Kõik on teretuleku! Tugemise Teesins vag 10 teba Kumpunkten, kus 20 joome koos kohvi ja vestleme igal kuu viimasel reedel kl. 14.00-16.00, 31. mai. Info tel 040-16 10 55.

STOCKHOLM

Eesti rahvarööv
Stockholmi juubelil
Stockholmi 750. juubelitaastad pidustuste raamides toimub pühapäeval, 2. juunil kl. 14.00 valalinna Stortorgetil pidulik rahvaröövade paraad. Esinema on kutsutud eesti rahvakunsti hüvring Kalli

Klementi juhtimisel, kes tutvustab Muhu, Hiit-Pühalepa, Ansekula, Pärnu-Jaagupi, Tarvastu ja Halliste ühikoodi. Jälgige pidustuste üksikasjalikku kava. Osalemine on kuteutud ka Stockholmi Eesti Kooli õpilased.

Kõik kaasmaalased on pidustustele teretuleku.
Filatelistid
Klubitööd toimuvad Eesti Majas Walling, 34 algusega kl. 18.00 järgmistel kuupäevadel: 4. juuni, 3. sept, 1. ok, 5. nov ja 3. deis. Kõik hüvikaaslast on teretuleku!

Pensionärid
EPÜSÜ külastus Tyresta rahvusparki toimub 11. juunil. Kogunemine üleval Gullmarsplani bussistatinal kl. 9.40. Buss 807 valjub kl. 10.03.

Kõrts Kalevi Kapis
Kohtume 15. juunil Õllesummeril Tallinnas.

Kunsti näitusmük
Eesti Majas on välja pandud erinevate eesti kunstnike töid muigiks. Korraldaja on EKK Palume näitusit külastada!

Golf ja tennis
EGR ja SET korraldavad ühise reisi Lissaboni või Rooma lähedale nädalal 46. arastit 9. või 10. novembril. Registreeidia hiljemalt 15. juuniks. Info: Rein Sule (golf) tel 08-778 46 79 ja Rein Tart (tennis) tel 08-646 66 51.

Eesti noored Stockholmis
tere tulemast Eesti Nelihihi Kiriku noortetruki igal kolmapäeval kl. 19.30 Brävalag, 11 (St. Eriksplani T. peatusel lähedal).

TALLINN

Anna Tõrvand-Tellmani Inglise Kolledži 70. juubel
Kokkutulek toimub 7. juunil kl. 15.00 Tallinna Inglise Kolledži ruumides Estonia pst. 10. Osavõttu teatada Vivian Loosman-Holmströmile 08-765 61 27.

Lennuväeipoiste 75. juubel Pirita-Kosel
Lennuväeipoistid koigilt mandreilt kogunevad 1. juulil alates keskpaevast Vahetuks kooli Pirita-Kosel, et seal mändide al, kus 1944 algas nende sõjate pidada vahes Eestis oma sünnipäeva. Kontakti võtta kohalike klubidega. Peakorraldaja Eestis on Enn Vokli tel 00-372-646 28 (gtoning@interlog.com, linar.wark@ilmariemail.com, wire.com) ja Kalju Jogi.

Teisel päeval algab reis bussiga kungastele sõjandritele Virumaa, Tartumaa ja die Viljandimaa Tallinna tagasi. Reisisle etteatellimine vajalik.

Koitjärve üritused

MAI
27.-30.5 Skånhällaskola, 31.5.-1.6 Hagenskola.
JUUNI
2.-4.6 Tängenskola, 6.6 Bröslättaskola, 8.6 "Suvipäev", 14.-16.6 Finsk barnläger, 18.-19.6 Hovaskola, 21.-22.6 Fjärås JFK, 28.-30.6 Malin Karlsson.

Metsakodu üritused

MAI
31.5.-2.6 Godhemsskolan, 7. kl. laagrikool.
JUUNI
21.6 Talgud, juhataja koosolek, 22.6 Metsakodu Sopraide Ringi peaksokolek kl. 10.00, 22.6 Suviharipidu, 10.-26.6 Laste suvekodu.

JUULI
7.-14.7 Eesti nädal Metsakodu, 13.-21.7 Perekonna/sõpruslaager Kodumetas.

AUGUST
19.8.-20.8 Attarparkolan, 21.8.-23.8 Floby kool, 23.8.-25.8 Skövde maadlusklubi, 26.8.-30.8 Attarparkolan, 31.8.-1.9 Maleva nõuapäev.

SEPTEMBER
14.9.-22.9 Eesti Golfklubi, 20.-22.9 Tidaholms pastorat, Leeri-laager.

OKTOOBER
11.-13.10 Tidaholms pastorat, Leeri-laager, 19.-20.10 Maleva aastakoosolek.

• Siit ja sealt

Pühapäeval 2. juunil kell 10 hommikul edastab Eesti Raadio Tallinnas tunniajalise saate Stockholm linna 750. juubeli tähistamiseks ja Rootsi Kuningakojast.
Saade on salvestatud Karin Saarseniga tema Tallinnas viibimise ajal, milles ta jutustab kuninglikust perekonnast ja nende osalemisest juubelil.

Tartu Oskar Lutsu nim. Keskramatukogu kugub väliseestlaste raamatuviitasid

Oskar Lutsu nimelises Keskramatukogus Tartus on väliseesti kirjanduse osakond. See on tõenäoliselt kõige suurem ja täiuslikum kogu välispaal Eestit ilmunud eestikeelsele kirjandusest, tõlgetest, Eestist ja muust kirjavärsast (ajakirjad, ajalehed jne).

Ramatukogu asub Tartus, Kompani 5 ja on avatud aripaeviti kella 9-18. Selle erikogu rajajateks ja hinged on Elle ja Tiina Tark (ema ja tütar). Astuge sisse, kui olete Tartus.

Ramatute juurde kuuluvad aga ka raamatuvuudid, eksiibrisid. Ka neid kogu, talletab ja teeb näitusi eelpool mainitud raamatukogu.

Paljude võrsil elavate eestlaste eksiibrisid ei ole aga kahjuks seni veel jõudnud Tartu. Selle vea parandamiseks on väliseesti kirjanduse alustanud aktsiooni nendele kogumiseks ja Tartu toimetamiseks.

KIRIKLIKKE TEATEID

E.E.L. KIRIK
EELK Göteborgi ja Lääne-Rootsi kogudus
Koitjärve: Suvepäeval 8. juunil kl. 11.00 jumalat. Kirkumäel. Op. Jaak Reesalu.
Lõikeli: Koguduse majas 1. juunil kl. 15.00 armulaud. Kooaleviibimine. Op. Jaak Reesalu.
Udvalleva: Servicehuset Rytteren 1. juunil kl. 10.00 jumalat. Kooaleviibimine. Op. Jaak Reesalu.

Stockholm: Jakobi kirikus reedel, 14. juunil kl. 18 Balti okumeeniline laenujalumaleestitus. Kuidatute mälestamine. Teenivad balti vaimuliku. Esineb meesopran Katrin Meerits. Laulehed.

Uppsala: Mikaeli kirikus 16. juunil kl. 13.00 kuidatute mälestamise ja nelipüha jumalateenistus. Teenib praost Ingo Tiit Jaagu, oreil Enn Maripuu. Korjandus koguduse kassa, jumalateenistus eestseisja Ilme Pettersson, epiistolugeja Indrek Auver.

Veskijärve üritused

MAI
31.5 Eesti Lastetead.
JUUNI
1.-2.6 Sõnääraskola, 3.-5.6 Kooliklass Järnast, 6.-7.6 Brunnängskola, 8.-9.6 Maria Lundin, 13.-14.6 Ivo Parikas, 15.-16.6 Heino Viikholm, 24.-26.6 Kulalised Gneastat.

Kõik, kes soovivad Veskijärve üritusi võivad helistada Hillar Kristiellile telefonil 08-550 160 52 või saata e-posti: hillar.leo@privat.utfors.se.

TÄHELEPANU

Kohaliku elu ja kirikuteaduste palume EPLi toetusse saata kirjalikult hiljemalt kolmapäevaks, s.o. üks nädal enne soovitud ilmuniskuupäeva.

Esikilustina: Forsi kirikus 16. juunil kl. 13.30 jumalateenistus 1941. a kuidatamise mälestuseks. Op. Harri Mõtsnik, oreil Harald Nürk. Peale jumalateenistust kohvilaud Eesti Kodu. Tere tulemast!
Nõrkõrgek: Matseus kirikus 9. juunil kl. 14.00 jumalateenistus. Teenib praost Ingo Tiit Jaagu. Laulehed.

EESTI AP. ÖIG. KIRIK
Stockholm: Püha Nikolai kirik (Bellmansg. 13, Maria Magdalena kiriku kabel). Pühapäeval, 2. juunil kl. 11.00 turgia. Prester Rafael Himrikus Eestist.

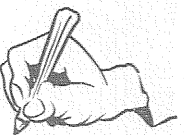
VABAKIRIKUD
Stockholm: Eesti Nelihihi Kirik Brävalag. 9. Pühapäeval, 2. juunil kl. 11.00 jumalateenistus. Kaastegevad Marta On ja Hermas Lilleorg. Lauletekanne. Kr.s.m. Teisip, 4. juunil kl. 11.00 palvus. Kolmap, 5. juunil kl. 19.30 noortetruki.

Kuulake eestikeelseid saateid igal päeval

Esmapäevast reedeni pakume kuulata Rootsi aktuaalseid uudiseid. Laupäeviti ja pühapäeviti teemasaadet.

Pühapäeval, 2. juunil pakume kuulata vestlust astroloogi Tarmo Ojaga. Saate toimetab Anu Kaupmees ning seda võite kuulata kl. 16.30 ja 18.30 rootsi aja järgi lähilähel nel 6005 kHz ja Stockholmis piirkonnas kl. 19.00 FM 89,6 MHz.

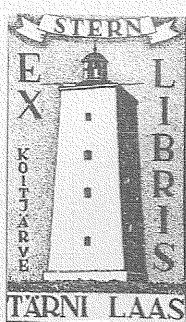
Tähelepanu! Laupäeviti võite kl. 16.00 kuulata lissasend lainepikkuks FM 89,6 MHz.

Koitjärve suvepäeval

KOITJÄRVE SUVEPÄEVAL esinevad populaar- ja tantsmuusikaga Rein ja Sirje Kurg kokkutuleku. Rein ja Sirje on varem turnerinud koos eesti ansambliga "Suvemüri". Nad on ka CD-plaate välja andnud.

LAAS OESSELG, paadimeister Sörvest ja Koitjärve majavaim. Eksiibris kujudas Helmer Avasala Södertäljest.

• Leinateated

† Aino Klavvik, sünd. 11. juulil 1919, suri 26. apr. Tõrshällas. (VES 16/5)

† Paul Teder, sünd. 31. juulil 1922 Avinurmes, suri 27. veebr. Tallinnas. (EE 6/3)

† Ella Kahu, n-na Punab, sünd. 5. juunil 1914 Saaremaal, suri 1. märtsil 2002. (EE 6/3)

† Hilma Lilleorg. (EE 6/3)

† Elfrida "Ella" Andersen, n-na Sjöman, sünd. 2. mail 1923 Vormsil, suri 7. det. Akersbergas. (Kustbon mars 2002)

† Osvald Granback, sünd. 14. apr. 1936 Riguldis, suri 17. jaan. Vancouveris. (Kustbon mars 2002)

† Lilian Richter, n-na Klippberg, sünd. 20. aug. 1942 Riguldis, suri 27. nov. Uppsala. (Kustbon mars 2002)

† Elsa Kuinberg, n-na Lundgren, sünd. 9. jaan. 1913 Noarootsis, suri 19. jaan. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Maria Schönberg, n-na Prus-Saens, sünd. 6. apr. 1923 Ruhul, suri 18. det. Boges. (Kustbon mars 2002)

† Gustav Rant, sünd. 18. apr. 1923 Noarootsis, suri 25. okt. Solnas. (Kustbon mars 2002)

† Maria Johanna Blomman, sünd. 2. märtsil 1936 Vormsil, suri 10. juunil 2001

Strängnäs. (Kustbon mars 2002)

† Georg Luther, sünd. 28. okt. 1941 Västerås (parit Naissaarest) suri 9. nov. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Hilda Karlström, sünd. 28. apr. 1929 Vormsil, suri 31. okt. Roslags Bros. (Kustbon mars 2002)

† Agneta Byman, sünd. 27. veebr. 1911 Vormsil, suri 20. nov. Gotlandil. (Kustbon mars 2002)

† Ingrid Appelbom, sünd. 7. veebr. 1922 Vormsil, suri 29. nov. Solnas. (Kustbon mars 2002)

† Oskar Nilsson, sünd. 16. juunil 1910 Noarootsis, suri 30. det. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Johannes Mark, sünd. 11. juunil 1927 Vormsil, suri 18. det. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Elfrida Johanna Roosman, sünd. 1. apr. 1910 Pakrisaartel, suri 29. jaan. (Kustbon mars 2002)

† Maria Lilja, n-na Dahl, sünd. 29. märtsil 1911 Vormsil, suri 31. jaan. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Agneta Nilsson, n-na Wallin, sünd. 3. juulil 1919 Vormsil, suri 4. veebr. Stockholmis. (Kustbon mars 2002)

† Olympiada Alef, sünd. 4. juulil Eestis, suri 27. veebr. Austraalias. (MK 6/3)

† Parost emeritus Albert Enno Aaviksaar, sünd. 9. veebr. 1914 Vädras, suri 31. jaan. Leicesteris. (EH 15/3)

†

Minu kallist s brake

Ellen

asutus ja igaviker-l ve

MARIA

Zoja Raskasov

Mälestavad

ERIKA PALS

RUTH TALTS

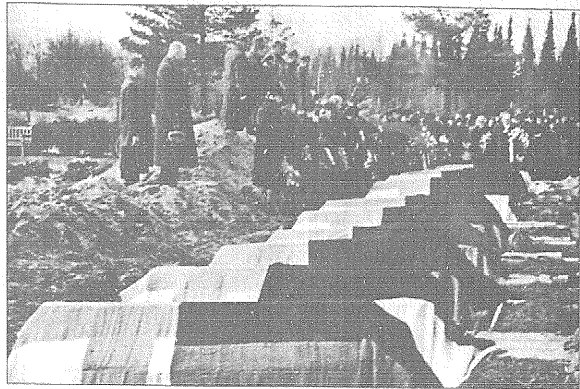
AINO KÕRESAAR

† Eduard Kask, sünd. 8. det. 1918 Saaremaal, suri 4. märtsil 2002. (EE 13/3)

† Alice Amanda Anton, n-na Lauk, sünd. 11. sept. 1913 Võrus, suri 27. veebr. New Yorgis. (VES 14/3)

† Valte Aliik, sünd. 11. juunil 1914 Tallinnas, suri 27. veebr. Traverse Citys MI. (VES 14/3)

† Erna Annast Teever, sünd. 28. nov. 1909 Alatskivil, suri 13. märtsil New Britainis CT. (VES 14/3)

KATASTROOFIOHVRITE matus Malmi kalmistul.

Jalkala kataastroofi meenutamine

Soome ajakiri "Sotainvaliidi" meenutab pikamas artiklis kataastroofi, mis tabas eesti vabatahtlikke Soome armee 27. aprillil 1944. Vabatahtlikest moodustatud jalaväe rügement JR209 I pataljon asus väljajõppe otstarbel Jalkalas.

kasutatavad suitsuküünlad. Kuna laos oli palju tuldvõtvat materjali, siis puhkes tulekahju ägedaks. Laos oli mil-lest vabatahtlikud ei teadnud – sada maamiini. Neid oli tellitud neli tukki harjutamiseks, aga mingi eksituse tõttu oli saadetud sada miini ja need põidud veel jõutud sealt ära saata. Miinide olemasoluist kellelegi ei teatatud.

Katastrof – suur inimkaotus ilma lahinguhukkorata – tekitas vabatahtlike hulgas tugevat masendust.

Katastroofi tulemusena katkestati õppused Jalkalas ja vabatahtlikele keelati kahe nädala jooksul kirjade saatmine. Katastroofi, mis oli teatavalt vututajate lohakuse tulemus, katsuti võimalikult salajas hoida.

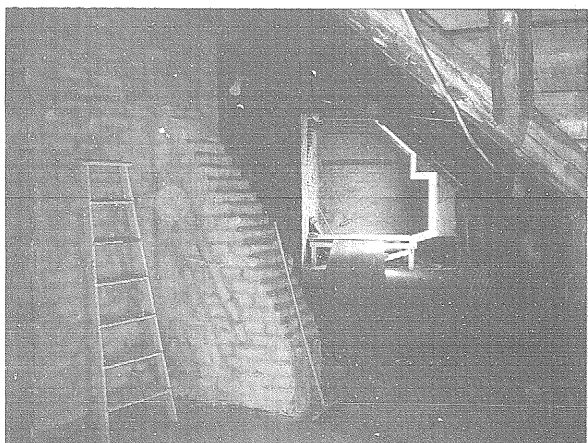
Ajakirja andmetel oli Soomes vabatahtlike umbes 3500 meest, neist langes u. 200 ja sai haavata 500 meest. Peale jalaväe teenis hukk vabatahtlikke Soome mereväes – nende hulgas oli ju palju noori rannakülaldest ja saartel.

Kui tulekahju öösel süttis, ajasid magavad vabatahtlikud riided selga ja tõttasid kustutama. Lipnik Enok Kokamägi oli teada saanud või aimanud, et laos on lohkeaineid ja miine ning oli hüüdnud, et poisid tuleksid laojärest ära. Aga oli juba hilja, Enok Kokamägi sai surma koos teistega.

Uurimise tulemusena sai pataljonil ülem karistada. Surma saanud vabatahtlikud maeti Helsingi Malmi kalmistule, kus puhkab ka hukklahingus langenud vabatahtlikke.

Ajakirja arvustuse järgi on vabatahtlikest alles veel u 700 meest, neist 400 kodumaal, teised paguluses. Kodumaale jaanustest on väga paljud olnud pikka aega N. Liidu vangilaagrites.

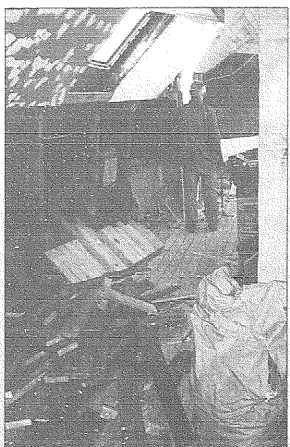
Mis juhtub Eesti Maja pööningul?

STOCKHOLMI Eesti Maja pööninguruumid on peaaegu tühjad. Siia tulevad uued moodsaad korterid, mis loositakse välja nende aktsiomanike vahel, kes tunnevad selle vastu huvi.

SELLEST kitsast avast viiakse sisse kõik ehitusmaterjal ülemise pööningu ümberhitustööde tarvis.

VEEL MÕNED vanad lauad maha võtta ja ümberhitustööde tarvis. (Fotod: Ülo Ignatus)

Kallelse till bolagsstämman i Estinvest AB (publ)

Aktieägarina i Estinvest AB (publ) kallas härmeld till extra bolagsstämman tisdagen den 11 juni 2002 kl. 17.30 i bolagets lokaler, Arsenalsgatan 2, 2 tr, Stockholm.

Aktieägar, som önskar deltaga i bolagsstämman, skall dels vara inför i aktieboken senast fredagen den 31 maj 2002, dels anmäla sitt deltagande senast fredagen den 7 juni 2002 kl. 16.00 per telefon: 08-678 35 05, fax: 08-755 72 20 eller brev adresserat till Estinvest AB (publ), Arsenalsgatan 2, 111 47 Stockholm.

Anmälan är obligatorisk och i den skall uppges: namn, adress, telefon- och personnummer (organisationsnummer) samt registrerat aktieinnehav. Önskar aktieägar medföra biträde bör detta anmälas samtidigt. Sker deltagande med stöd av fullmakt, bör fullmakt insändas före stämman.

Aktieägar, som lätt förvaltarregistrera sina aktier, måste, för att äga rätt att deltaga i stämman, tillfälligt omregistrera aktierna i eget namn i den av VFC AB förda aktieboken. Sådant omregistrering måste vara verkställd senast fredagen den 31 maj 2002. Detta innebär att aktieägar, som önskar deltaga i stämman, i god tid före denna dag måste meddela sin önskan om omregistrering till förvaltaren.

- Ärenden:**
1. Stämmans öppnande
 2. Val av ordförande vid stämman
 3. Upprättande och godkännande av röstlängd
 4. Godkännande av förslaget till dagordning
 5. Val av en eller två justeringsmän
 6. Prövning av en eller flera ansökningar om att bli behörigen samman kallad
 7. Beslut om anvisning av bolagets aktie vid AktieTorget AB
 8. Bolaget har i skrift av den 17 maj 2002 sagt upp

anslutningsavtalet med AktieTorget AB avseende notering av bolagets aktie vid AktieTorget AB till upphörande den 31 juli 2002. Frågan om anvisning av bolagets aktie vid AktieTorget AB har styrelsen hänskjutit till bolagsstämman för behandling och prövning.

Styrelsen föreslår att bolagsstämman beslutar att godkänna bolagets uppsägning av den 17 maj 2002 av anslutningsavtalet med AktieTorget AB samt att ge styrelsen, eller den person styrelsen utser, i uppdrag att härtöver vidta samtliga åtgärder, gentemot AktieTorget AB och andra, som må erfordras för att avbryta anslutningen till AktieTorget AB, avnöttera bolagets aktie vid AktieTorget AB samt i övrigt avsluta den av AktieTorget AB anordnade handeln med bolagets aktie.

8. Övriga ärenden
9. Stämmans avslutande

Stockholm i maj 2002
Estinvest AB (publ)
Styrelsen

Eestniska Dagbladet i dag

Sidan 1

ESTLANDS
ekonomiminister Liina Tõnisson besökte Sverige i förra veckan för att bli en träffas utrikeshandelsministern Leif Pagrotsky och näringsminister Björn Rosengren. I en intervju för Eestniska Dagbladet förklarade hon att Estlands energimarknad kommer att öppnas långsamt – av flera skäl. Dels vill Estland utnyttja den inhemska energin som finns, trots att den är dyr. Dels är alternativet egentligen bara energimport från Ryssland, som man inte vill göra sig alltför beroende av. Energiområdena kan öppnas först när reella alternativ som t ex den s k Baltiska ringen (= ett sammanbundet nordisk-baltiskt energisystem) har förverkligats.

HANSAPANKS

Verkställande direktör Indrek Neivits tvingas efter domstolsbeslut betala 2,5 miljoner i skatt för några tveksamma affärer 1998. En stor del av summan utgörs av förseningsavgift, som är mycket hög i Estland. Huruvida den saken påverkar hans ställning inom Hansapank är ännu inte sluttigt utvärt. Bedomare tror dock att han får arbeta kvar.

GÖTEBORG

har börjat propagera sin stad med hjälp av Neeme Järvi och Göteborgs symfoniorkester. Eestniska Dagbladet medarbetare Karin Kärik deltog i en presskonferens som Göteborgs stad ordnade för utlandskorrespondenter i Sverige.

Esimeses kvartalis 11,2 % töötuid

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) meetodika kohaselt oli esimeses kvartalis Eesti tööpuudus 11,2 protsendi, millel samal ajal oli töötud 14,1 protsenti.

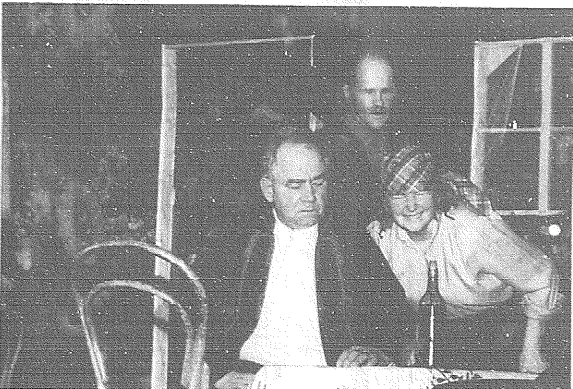
Tööjõu-uuringu andmetel oli esimeses kvartalis hoiatav 575 000, töötud 72 600 ja õppivad töötud, pensioonil olijaid ja heitumata 369 500.

KÕU VATSFELDT laulajad "Piret". (Foto: Andri Rootsi)

Tulge Koitjärve suvepäevale!

Koitjärve suvepeole 8. juunil tuleb terve bussitais esinejaid Kuressaarest

KOLMAS NOORUS naidendid "Vigased pruudid" aastal 1998. Vasakult näitlejad Kõu Vatsfeldt, Väike Kivelo ja Juri Leppik.

(Foto: Irina Magi, Kuressaare)

Saaremaa pealinna tulvad Koitjärve peamiselt naised – nende naiskoor "Piret" – milline ilus nimi ja nad laulavad ju ka ilusasti. Nendega on kaasas rahvatantsijad "Piipreid" ja veel näitegrupp "Kolmas noorus" kes mängib meile "Vigaseid pruute".

Kuressaarlased jõuavad Göteborgi reedel, 7. juuni pealelõunal. Göteborgi Eesti segakoort võtab nad vastu Eesti Majas ja näitab ka linna. Öhtuks tulevad külalised Koitjärvele, kus nad ööbivad.

Meil on tänava isegi kaks kõnelejat – varem välja kuulutatud suursaadik Toomas Tiivel ja sihtasutuse juhataes soovil meie oma noor nskm. Urmas Lepik, kes Koitjärve metsades ja järve vetel on ules kasvanud. Urmas õpib diplomaatide koolis Eestis.

Ütleme kõigile teretulemast 8. juunil Koitjärvele! Suvepäeva kava on lk. 10.

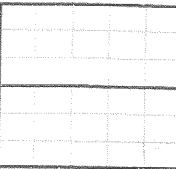
GEENI

21

Paarsõnad

TAHELEPANU! Allpool asetsuvad tähepaarid tuleb korjata kokku nii, et moodustuks kuus sama algustähtega algavat sõna.
Kõik sõnad lõpevad erinevate tähtedega!
Millised on need kuus sõna?

ET	MI	ST	LA	NE
AA	AS	AI	AD	AA
AL	AU	AD	AT	AP
TO	SU	RA	IA	RB
PE	SE	TO	NU	VE
EN	LA	PI	OR	IL

Koostaja: Kristel Rosenfeldt

Kolmele õigesti vastanud loositakse välja ja suudame EPLi poolikloose kingituse. Vastused peavad olema meil kaks 12/6.

E. Päevaleht, Box 477, 101 29 Stockholm. Ümbrikule kirjutada PAARSÕNA ja selle number. Head lahendamist!

Faks: 08/411 14 42

EPLi e-post: epi@chello.se

Paarsõna nr. 18 õigesti sõnad olid:

PUNAREBANE
PÜROTEHNİK
PATUORIKAS
PÜKSITASKU
POLAARSUVI
PEALELÕUNA

Võitjad:

Ants Takel (Halmstad),
Saima Kask (Nacka) ja Alfred
Pisuke (Bromma).

EPL õnnitleb!

A. E. L. N. R. J. A. T.
Paarsõnade lõputuleb on:

Kirjakastist

Kaks haikut

Ka polaarsuvel
on laide püksitaskus
pürotehnikul.

Punarebane
hommikul, pealelõunal
patuorikas.

P.S.

Vastuseks V.N.ile (EPL 10. mail)

Viimase aja paarsõnad on küll raskemad kui enne, kuid need tühivad uusi meetodeid välja mõtlema, ja nendega võib asi muutuda üsna põnevaks. Kas pole nii?

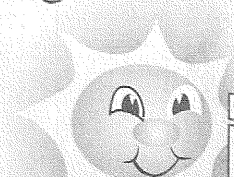
F.S.

• Ühendus

Linnupildil viimasel leheküljel (EPL nr 18) ei olnud õbik, vaid lehelind. Pildi panin lehte, kuna sellel olid internetis õbikku inglise- ja ladinakeelsed nimed.

K.R.

Eesti Päevaleht igale eestlasele

Tellimised ja kuluksud:

Telefon: 08/21 84 46
Faks: 08/411 14 42
Postigra: 15 67 70-0

e-post: epi@chello.se

Tellimishinnad:

Rootsis
1 aasta kr 635,-
4 kuul kr 285,-
1 kuul kr 150,-

**Eestis ja Põhjala
riikides**
1 aasta kr 625,-
6 kuul kr 515,-

Majal
1 aasta kr 1025,-
6 kuul kr 615,-

Lennart-Hans Jürgenson

Vanad varesed
vaikivad vabaduses
valet vasakul

Sirbiga segatud
soutis
vasara vattjope

Sajandite
sõjaväljal
magamata
Maarjamaa...

www.estonian-air.ee

Pühapäeviti lisalend Stockholm!

STOCKHOLM-TALLINN		TALLINN-STOCKHOLM	
Esmaspäev-laupäev	08:40-10:35	Esmaspäev-laupäev	7:55-7:50
Pühapäev-reede	15:40-17:50	Pühapäev-reede	14:25-14:40
	19:35-21:45		18:35-18:50
Lisalend pühapäeviti		Lisalend pühapäeviti	
5. mai - 30. juuni	20:50-22:00	5. mai - 30. juuni	17:25-19:40

Lisainformatsioon: Eakamäe Al. Bager, Jätkajätkan 24, 114 29 Stockholm. Tel: 08-545 046, 59 Fax: 08-545 046-52 E-mail: sales@estonian-air.ee

ESTONIAN AIR

Eesti kultuuri kannab eesti keel!